

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, KEDD 1925 november 3.

294. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)

Hová jutottunk?

Irta: Végh Lajos dr.

Nem tudom ellenőrizni, hogy a „Somborska Reč” „Hová mentek?” című figyelemre méltó cikke, némi vonatkozásaiban, visszhangja-e a „Bácsme gyei Napló” mult heti „Kis bajok — nagy panaszok” című cikkeknek; de a magyarság nevében köszönettel kell nyugtáznunk, mint az első fecskét, a melyre nem akarjuk azt a trivialis mondást alkalmazni, hogy egy fecske még nem csinál nyarat.

Mi inkább a tavasz pirkadását üdvözöljük a Somborska Reč-nek jóindulatu cikkében. Ha ezen az uton, amelyen a magyarság már rég elindult, de eddig senkivel sem találkozott, karöltve tovább haladunk, akkor eljutunk a megértésnek ahhoz az oázisához, amelynek enyhétadó árnyékában új erőre kelve hozzáfoghatunk az alkotás és konszolidálás közös munkájához.

És itt nyomatékosan rá kell mutatnunk arra, hogy a mi hitünk szerint nemcsak a szerb-horvát-szlóven az államalkotó, hanem államalkotó elem minden állampolgár kivétel nélkül. Nem lehet néhány millió emberre rámondani, hogy Jugoszláviának túrt, vagy befogadott, vagy elismert eleme. Nem lehet és nem szabad sem politikai, sem társadalmi téren állampolgár és állampolgár közt, pláne állampolgároknak felekezeti, vagy nemzetiségi tömegei között még árnyalati különbséget sem tenni. Az államtest lényegileg egy egységes organizmus, a melynek minden része, minden szerve olyan funkciót teljesít, a melyek közül ha bármelyik is elmarad, az egész szervezet megsínyli.

Ezt nem szükséges történelmi példákkal alátámasztani. Ennek a tételnek abszolút igazságáról politikai érettséggel bíró szláv honfitársaink is teljes mértékben meg vannak győződve, mert maguk is átmentek már a legkülönbébb történelmi betegségeken.

Ennek az igazságnak felismerésén alapszanak a cikkirő következő szép mondatai: „A kisebbségi problémát nem lehet a törvény rideg betűjével, kongresszusi rezolúciókkal és külső kényszereszközökkel megoldani, hanem csak a kölcsönös bizalom megteremtésével, az igazi testvéri szeretet felébresztésével és az isteni gondviselés által közös hazába rendelt népek belső lelki életének újjászületésével nyerhet végleges megoldást a kisebbségi kérdés.” Majd folytatólag: „Népünk széles tömegei a szívet keresik, melegséget várnak, a baráti szív lüktetését kívánják hallani és az őszinte baráti lélek

megnyilvánulását kéri.” Köszönet a „Somborska Reč” cikkirőjének ezekért az igazság erejével ható, magasztos eszméket tartalmazó szép mondatokért. De egy jelentéktelenné látszó tévedésre kell rávilágítanunk. A cikkirő úgy gondolja, hogy ebben a kérdésben a kisebbségek részén van a hiba, vagy a mulasztás.

A kisebbségeknek nincs más módjuk arra, hogy külsőleg kifejezésre juttassák, hogy az államnak hü fiai és munkás tagjai, mint az, a mit a cikkirő mond: „... a törvényeket lojalisan betartják... résztvesznek az összes hivatalos ünnepeken, ... nemzeti célokra adakoznak, ... korrekt módon teljesítik polgári kötelességeiket”

Igen, ezt tették a kisebbségek — köszönjük ezt a megállapítást — mindazok ellenére, amiknek ép a mult héten „Kis bajok — nagy panaszok” című cikkünkben bár hézagosan, kifejezést adtunk.

Lehetetlen, hogy a cikkirőnek ne volna tudomása arról a panasz és sérelem özönről, a melynek mi csak egy részéről és arról is csak halkan szoktunk megemlíkezni. És ha ezek dacára megállapítja, hogy kimért korrektséggel tesszünk eleget polgári kötelességeinknek, nem kívánhatja azt, hogy a kisebbségek, mint ő maga mondja, „baráti öleléssel fogadják azt, a ki kezében halálhozó törrel közeledik feléjük.” Vagy amint szelidebben mi mondtuk: apró tüszurásokkal sűrűn emlékezteti másodrendű polgári mivoltára.

A Kohesio törvénye, hogy a kisebb vonzódik a nagyobbhoz; de viszont csak a nagyobbak van módjában ellökni magától a kisebbet. Ha ez a visszalökő brutális erő megszűnik, a vonzódás törvénye érvényesülni fog.

Vagyis mi válaszul nem azt mondjuk, hogy kezdjél te bennünket szeretni, ölelj te bennünket kebledre, mi ezt majd aztán viszonzni fogjuk, hanem csak annyit mondunk: ne rugj el magadtól, engedj a szivedhez férközni, ne tedd lehetetlenné, hogy szeret-hessünk téged!

Ennyi elég volna ahhoz, hogy létrejöjjön az a légkör, amelyet a cikkirő oly szívesen teremteni akar.

A képviselőválasztások után, amidőn a magyarokkal szemben pillanatnyilag megnyihült a lég, egy nagy magyar faluból volt nálunk egy pár polgár. Boldogan beszéltek, hogy most már a jegyző, meg a strázsamester is fogadják köszöntésüket.

Ennyi kegy elég volt, hogy a jólelkű falusi magyarnak derüstre nyiljék az ábrázatja.

A „Somborski Reč” cikkének azonban van ennél nagyobb tévedése is, midőn azt mondja: „a nemzeti kisebbségeknek be kell látniok, hogy egészen természetes, hogy a mi népünk tömegei, melyek évszázadokon elnyomva, üldözve, nemzeti létükben veszélyeztetve voltak éppen a mai kisebbségektől, ezen oknál fogva még nem képesek arra, hogy a kisebbségekben hü, őszinte és jó barátokat lássanak”.

Ezzel szemben kifejezésre kell juttatni azt, hgy nem egészen igaz, hogy a szerb nép Magyarországon elnyomva, üldözve, sőt nemzeti létében veszélyeztetve volt. Pláne nem a mostani kisebbségek által. Ebből csak annyi igaz, hogy a szerb intellektueller egyes csoportjában voltak ilyen jogosult érzések és ilyen hangulatok. De mi, akik jól ismertük a falusi népet, jól tudjuk, hogy ilyen panaszokat a falun nem hallottunk, sem mi, sem senki más. A vajdasági szerbség zavartalan egyetértésben és őszinte barátságban élt a többi itteni népekkel. Tehát ez a mentalitás, amely nem volt meg soha az itteni szerb népben, nem tarthatja őt most sem vissza attól, hogy a kisebbséggé lett magyarokban éppen olyan őszinte barátot lássanak, mint egykoron ők voltak.

A szerbségnek is voltak panaszai, de ezek többnyire közös panaszok voltak. A rossz buza, árak, a rossz vámpolitika, a rossz közigazgatás és a nagy adók.

A történeti hűség kedvéért nem engedhetem meg, hogy ilyen hamis érzések imputálásával megbántásák a mi falusi szerb népeinket. Volt akkor is egy malkontens kaputos csoport, mint most is van köztünk és mindenütt egy sereg habajgos, akik a légkört megrontották, vagy megrontani megkísérelték.

A mult heti cikkem egyikében már megmondtam, hogy a kisebbségi betegség gyógyítására nem alkalmas a külső segítség. De nem is ezt keresték a kisebbségek Genfben, hanem a szétforgácsolt erők egyesítését a közös baj leküzdésére.

Bizony nagyon fonák lett volna, ha épp a jugoszláviai magyarság hiányzik ott, ahol az európai összes kisebbségek jelen vannak. Azok a kisebbségek, mint az olaszországi szlávok, a csehországi németek, a lengyelországi ukrainok, amelyek homogénabb kulturrétegekbe kerültek, amelyeknek kisebbek a sérelmeik, de súlyosabbak a követeléseik.

Nem túltra lért a jugoszláviai magyarság, hanem kényszerülre jutott, amelyről örömmel visszatér, ha a „Somborska Reč” kedves hívó szava Beogradban és Zagrebben visszhangra talál.

A KIRÁLY ELNÖKÖL A KEDDI MINISZTERTANÁCSON

Kedden dönt a minisztertanács a kormányrekonstrukcióról

Beogradból jelentik: Radics István hétfőn reggel nyolc órakor Radics Pavle és Nikics Niko miniszterek, valamint Macsek, Predavec, Kossutics Iván és dr. Krnjević államtitkár kíséretében két szalonkocsiban megérkeztek Beogradba. A pályaudvarról Radics aonnal Nikics erdőügyi miniszter hivatalába hajtattott, ahol egész délelőtt tárgyalásokat folytatott a Radics-párti miniszterekkel és több párthívével a kormányba való belépésről. Déli tizenkét órakor Nikics erdőügyi miniszter a miniszterelnökségre ment, ahol Pasics miniszterelnöknél érdeklődött, hogy mikor jöhet létre közte és Radics között a tanácskozás. A megegyezés értelmében Pasics miniszterelnök kedden fog találkozni Radics Istvánnal.

Radics tárcanélküli miniszter lesz?

Radics István Beogradba érkezésével a politikai érdeklődés középpontjába a kormányrekonstrukció kérdése került. Pasics

miniszterelnök hétfőn bizalmas megbeszélést folytatott Vukicsevics Velja közoktatásügyi és Gyurisics Marko igazságügyminiszterrel, valamint Zivkovic Ljubával, a radikális klub elnökével a miniszteri tárcák elosztásáról és arról a formáról, hogy Radics István milyen körülmények közt léphetne be a kormányba. A radikálispartban — hír szerint — erős ellenvetés van az ellen, hogy Radics reszort-miniszter legyen és azt hangoztatják, hogy Radics István, miután nem tagja a parlamentnek, legfeljebb csak tárcanélküli miniszter lehet. Radicsék körében viszont a kérdés elődázása bizonyos elégedetlenséget kelt és ezen az oldalon viszont azt hangsúlyozzák, hogy Radicsnak, mint a horvát parasztpárt elnökének fontos reszort-tárcát, például a külügyminiszteriumot kellene átvennie. A Radics-párt körében egyébként biznak abban, hogyha Radics mint tárcanélküli miniszter lép be a kormányba, úgy helyette lesz Pasics miniszterelnöknek. Más ver-

ziók szerint *Pasics* miniszterelnök kedden a *szociálpolitikai tárcát* fogja felajánlani Radicsnak, aki ezt el is fogadná. Ez esetben a Radics-párti miniszterek közül dr. *Krajacs Iván* válna ki a kormányból és *Popovics Velja* radikális képviselő venné át a kereskedelmi miniszterium vezetését. Radikális körökben bizonyossággal számítanak arra, hogy *Jovanovics Ljuba* helyet kap a rekonstruált kabinetben, mert a párt többsége ezt határozottan kívánja.

Radics végleg Beogradba költözik

Zagrebi jelentés szerint *Radics István* azzal a tervvel foglalkozik, hogy eladja zagrebi könyvkereskedését, mert az a szándéka, hogy a kormányba való belépése után végleg Beogradba költözik. Állítólag az üzlet eladására vonatkozóan Radics már tárgyalásokat kezdett *Kohn Géza* beogradi könyvkereskedővel.

Minisztertanács lesz a király elnöklésével

Kedden nagyfontosságú minisztertanács lesz a király elnöklésével, amelyen a kormány-rekonstrukció kérdésében végleges döntés várható. Ugyanez a minisztertanács foglalkozni fog az aktuális bel- és külpolitikai kérdésekkel is.

A hadügyminiszter és a külügyminiszter a királynál

Trifunovics Dusán hadügyminiszter hétfőn délután felkereste *Pasics* miniszterelnököt, akivel hosszasan tanácskozott. Beavattottak szerint ezen a tanácskozáson a hadügyminiszter informálta a miniszterelnököt azokról az intézkedésekről, amelyeket az albán határon a kacsák határmenti tá-

madtsai miatt el akar rendelni. Ez után a hadügyminiszter a király előtt jelent meg és reszort-kérdésekről referált az uralkodónak.

Hétfőn délután *Nincsićs Momcsilló* külügyminiszter volt kihallgatáson Alekszandar király előtt és beszámolt a görög-bolgár viszályban hozott népszövetségi határozatról és az ezáltal előállott külpolitikai helyzetről. Este hat órakor *Lazarevics Brankó* tirnai követ volt kihallgatáson az uralkodónál és az albániai viszonyokról referált.

„Jugoszlávia hitele hetven százalékkal emelkedett külföldön“

Nesics Ljuba, aki — mint már jelentettük — vasárnap érkezett vissza Washingtonból, ahol résztvevett az interparlamentáris unió konferenciáján, hétfőn újból meglátogatta *Pasics* miniszterelnököt, akinek referált az interparlamentáris unió üléséről. *Nesics Ljuba* az újságíróknak nem akart nyilatkozni, hanem kijelentette, hogy a jugoszláv delegáció vezetőjének *Jankovics Velizárnak* hazaérkezése után együtt fogják informálni a sajtót és csak annyit volt hajlandó mondani, hogy nagyon meg van elégedve a jugoszláv delegációnak Washingtonban végzett munkájával. Hangsúlyozta még *Nesics Ljuba*, hogy a szerb-horvát megegyezés folytán, ami mindennél a legjobb benyomást tette, Jugoszlávia hitele külföldön hetven százalékkal emelkedett.

A radikális párt népgyűlést tart Zagrebben

Zagrebból jelentik: *Markovics Lázár* dr. volt igazságügyminiszter, a radikális párt vezető tagja hétfőn Zagrebbe érkezett, ahol fontos politikai ügyekben tanács-

kozik. Este hét órakor *Markovics dr.* a radikális párt helyi szervezetének vezetőivel konferenciát tartott, majd a párt helyiségében hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet.

Hír szerint a radikális párt no-

vember 29-ikén nagyérdnyű népgyűlést tart Zagrebben, az összes horvátországi szervezetek részvételével.

A gyűlésnek előreláthatóan *Pasics* miniszterelnök lesz a főszónoka.

Öngyilkos lett, mert leleplezték, hogy zsidó

A debreceni polgármesteri titkár tragédiája

Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt dr. *Felméri Ernő* volt debreceni polgármesteri titkár, sokszorosan kitüntetett volt főhadnagy atyjának, *Felsenfeld Ignác* bélyegzőgyárosnak *Andrássy-ut 1. szám* alatti lakásán öngyilkosságot követett el. A szobaleány szobájában eszméletlenül találta a pamlagon. A gyorsan előhívott mentők megállapították, hogy *moriummal mérgezte meg magát* s az első segély nyújtása után a Rókus-kórházba szállították.

Felméri öngyilkosságának nem mindennapi okai vannak. Néhány héttel ezelőtt történt, hogy *Felméri* polgármesteri titkár a debreceni polgármester távollétében hirtelen öszszecsomagolt és minden bucsu nélkül eltávozott Debrecenből. Másnap derült ki, hogy *Felméri csutos leleplezte elől menekült a hajdúvárosból*.

Az egyik városi tanácsossal ugyanis lovagias afféje támadt és ennek során rábizonyították, hogy ő, aki az erdélyi *Felméry-család* tagjának mondotta magát és dzsentriként viselkedett, a zsidó vallású *Felsenfeld Ignác budapesti bélyegzőgyáros fia*. A debreceni fajvédő lap nagy gaudiummal leplezte le *Felmérit* s megállapították róla azt is, hogy bejelentőlapját hamisan állította ki, amennyiben apja és anyja neve helyett költött neveket írt. *Felméri* akkor Budapestre jött, atyja *Andrássy-ut 1. szám* alatti lakására, itt elmondotta, hogy négy évvel ezelőtt, amikor

mint városi tisztviselő Debrecenbe került, úgy látta, hogy alkalmazkodnia kell a kor szelleméhez és ha karriert akar csinálni, meg kell tagadnia zsidó szüleit. A módszer majdnem bevált, dr. *Felméri Ernő* a dzsentrí allűrökkel meteorszerű karriert futott, rövid idő alatt polgármesteri titkár s a polgármester és az előkelő családok kedvence lett. Leleplezése után egyidejűleg azt hitte, hogy még megmentheti állását. Ezt a reményét élesztette az a körülmény, hogy Debrecen város tanácsa elutazása után egyelőre úgy tekintette, mintha szabadságot kapott volna. Utóbb azonban mégis beadta lemondását. Azonban remélte, hogy miután semmi hivatali mulasztást nem követett el s tehetségét mindenki elismerte, lemondását nem fogják elfogadni.

Amióta visszatért szüleihez, körülbelül négy hete, teljesen elzárkózott a külvilágtól, szülei lakásáról ki sem lépett, valóságban buskomor lett. Az utóbbi napokban kínos nyugtalanság vett rajta erőt, kétségbeesett izgalommal várta a híreket Debrecenből. Szombaton kapta az értesítést, hogy Debrecen város tanácsa tudomásul vette lemondását.

Az ambiciózus és tehetséges fiatalember, akinek idegeit a megszegyenülés már teljesen felőrölte, ez végképp kétségbeesetté és ezért követte el öngyilkosságát. Állapota rendkívül súlyos.

Báli éjszaka

Irtá: *Barabás Loránd*

Az ügyvéd (ideges, sovány ember, cvikkert visel, negyvenéves, de olyan blazirt, hogy hetven is lehetne): Végtelen boldog vagyok, hogy így összekerültünk.

A mérnök (pontosan ugyanolyan, mint az ügyvéd, csak cvikker nélkül): Részemről a szerencse.

Az ügyvéd: Nem hittük volna, hogy eljön az idő, amikor így, szép csendesén, egymás mellett fogunk ülni és nyugodtan diskurálni.

A mérnök: Én mindig arra gondoltam, milyen jó volna, ha ön meghalna.

Az ügyvéd: Csókolom az öszinteségét. Én látja, nem gyűlöltem magát, mert én már akkor is azt a helyes álláspontot foglaltam el, hogy egyikünk sem tehet róla.

A mérnök: Hát ki?

Az ügyvéd: Hát ki más, mint ő, aki egy kezdeményező, egy iniciatív, egy tökéletesen aktív teremtsé volt ennek a felfordult, megté-bolyodott világnak.

A mérnök: A férje otthagyta.

Az ügyvéd: Ez talán enyhítő körülmény, de nem befolyásolhat a dolgok megítélésénél.

A mérnök: Itt állt egyedül a világon.

Az ügyvéd: Már nem állt egyedül. Akkor már én is mellette álltam.

A mérnök: És én is.

Az ügyvéd: Előbb én.

A mérnök: Ezen lehetne vitatkozni.

Az ügyvéd: Bocsássa meg, dá-

tummal igazán nem fogok szolgálni. A mérnök: Én sem.

(Kis szünet.)

Az ügyvéd: Csak nem fogunk összeveszni?

A mérnök: Ez valóban nem volna okos dolog.

Az ügyvéd: Kissé időszerűtlen volna, hogy úgy mondjam, tuhlaladott álláspont.

(Nevetés, kis szünet.)

A mérnök: Nézze, milyen szép az a frézruhás lány, aki azzal a monoklissal táncol.

Az ügyvéd: Az nem lány, hanem asszony. A monoklis az udvarlója.

A mérnök: Kicsit hasonlít.

Az ügyvéd: Az alakja. Igen.

A mérnök: Jó ez a muzsika.

Az ügyvéd: Valami bécsi operett.

(Kis szünet.)

A mérnök (köhécsel): Magát hagyta el?

Az ügyvéd: Pardon! Engem nem hagyott el. Ez a mi dolgunk, hogy úgy mondjam, önmagától fejjeződött be. Ő sem élt felebezéssel, én sem, s így jogerős lett.

A mérnök: Nekem azt mondta, hogy már nem lehetett magával kibírni. Folyton zaklatta a féltékenységével, a kérdezősködéseivel és hogy az utolsó hónapokban már csak kényszerűségből találkoztak.

Az ügyvéd: Hazudott. Éppugy, mint nekem magáról.

A mérnök (ilegesen): Mit mondtott?

Az ügyvéd: Hogy maga egy undok fráter, akit nem bír lerázni.

A mérnök: Köszönöm.

(Szünet.)

Az ügyvéd: Kedves egy bestia volt.

A mérnök: Nagyon raffinált.

Az ügyvéd: Néha nagyon jó tudott lenni. Megértő.

A mérnök: Igen. Néha.

(Szünet.)

Az ügyvéd: Önnek hogy megy?

A mérnök: Bizony, alaposan megérezzük a gazdasági viszonyokat, de remélem, most megindulnak a középítkezések és javulni fog a helyzet.

Az ügyvéd: Mi is várjuk a javulást.

(Kis szünet.)

A mérnök: Amikor utoliára nálam volt, azt mondta, hogy új életet kezd. Hogy magával is végzett és most az a célja, hogy újból férjhez menjen. Azt mondta, hogy már van is valakije.

Az ügyvéd: Nekem is azt mondta. De azt is mondta, hogy ön ebbe bizonyosan bejehal.

A mérnök: Nekem is azt mondta magáról.

Ketten együtt (nevetve): És mégis élünk.

(Kis szünet.)

Az ügyvéd: A frézruhás valóféiben van, a monoklis elveszi. Nézze, egy pillanatra sem megy le a nyakáról.

A mérnök: Kacér teremtsé.

Az ügyvéd: Ettől is el fog válni.

A mérnök: Aztán majd az első

férje és a monoklis össze fognak ülni és úgy fognak egymással diskurálni, mint mi most.

Az ügyvéd: Meg vagyok róla győződve, hogy engem nagyon szeretett.

A mérnök: Én nem akarok kérkedni, de alaposan ismertem. A beszédjén, a mozdulatain, a nézésén mindent észrevettem. Ön is.

Az ügyvéd: Hogyhogy?

A mérnök: Észrevettem, amikor jóban voltak és észrevettem, amikor haragban voltak.

Az ügyvéd: Nem akarom lebecsülni, de ezt a művészetet én is tudtam.

(Kis szünet.)

A mérnök: Mi van most vele?

Az ügyvéd: Utoliára tavaly kaptam róla hírt. Egészen elhízott, házias lett. Valami hivatalnok vette el. Gyereke is van.

A mérnök: Én egyszer beszéltem az anyjával, talán három év előtt. Azt mondta, hogy nagyon boldog. Azóta nem tudok felőle. Sehol sem látni. Bizonyosan egészen más világban él, más emberek között.

Az ügyvéd: Szegény...

A mérnök: Jó ez a valcer. Gyereünk táncolni.

Az ügyvéd: Én nem táncolok. Visszamegyek a társaságomhoz — unatkozni.

A mérnök: Végtelenül örvendtem a szerencsének.

Az ügyvéd: Részemről a szerencse.

Ketten egyszerre (nevetve): Ezt se mondtuk volna néhány évvel ezelőtt.

KISEBBSÉGI ÉLET

●●●

A kolozsvári rendőrség átiratot intézett a járásbíróshoz, amelyben a zárórarendelethez való hivatkozással kérte, hogy kilenc kolozsvári zsidó kereskedőt kihágás címén büntessen meg, mert szombaton zárva tartják üzleteiket. Az erdélyi lapok nagy felháborodással írják a rendőrség szokatlan eljárásáról és megjegyzik, hogy a zárórarendelet csupán azt írja elő, hogy a kereskedők mely időtől meddig tarthatják nyitva üzleteiket, de hogy az esetben, ha a zárórátul nem lépik, de vallási meggyőződésüknek engedelmessé, ünnepnapon nem nyitnak ki, ez semmiestire nem ütközik a zárórarendelethez, amely erről az esethez nem is intézkedik. Mert minden állampolgárnak szuverén joga van az akkori üzleti foglalkozását, amikor kedve tartja és még Romániában sincs olyan törvény, amely független embereket bármiféle munkarend betartására kötelezhetné.

*

Érdekes indítványt terjesztettek a szlovenszki evangélikus egyházak egyetemes gyűlése elé. Az indítvány szerint, ha a csehszlovák köztársaság boldogulni, fejlődni akar, sürgősen meg kell, hogy valósítsa a következőket:

1. A felekezeten kívüli közeledésből keletkezett boldogtalan állapotok megszüntetéséhez felekezeti szükséges, hogy törvényerőre emeltesék azon »postulatum«, hogy mindenkinek legyen hazája és vallása, mert enélkül a szabadság nem lelkesítheti és nem éltheti sem az igazságot, sem a szeretetet.

2. Hogy az emberi bajok egyik legnagyobbjának eleje vétesse, hozzon a republika mielőbb törvényt a törvényes többgyermekűség jutalmazásáról és az agglagények megadóztatásáról.

3. A szentírás azon tanítása alapján, hogy méltó a munkás az ő jutalmára, a tisztességes javalmazások és nyugdíjaknál mindig és mindenütt szem előtt tartva államunk azt, hogy a »minornak se legyen magasabb fizetése, mint a majornak.« (Pl. vasutasnak, csendőrnök, polgárnak, szemben sok pappal s honoráriummal.) Mert különben nem a lélek uralkodik a test fölött, hanem a test parancsol a léleknek, a föld az égnek, aminek vége: Babel tornyának menthetetlen pusztulása!

4. Végül a testvéri egyetértésnek szeretetteljes ápolása céljából, büntetés terhe alatt tiltsa meg a kormány a köztársaságban a sértő kifejezéseket, mint pl. csehun, magyaron, szodómíta és hasonlók, mert ezek békebontók.

A furcsa indítványt, tekintve, hogy Knapes István evangélikus esperes és teológiai tanár terjesztette be, valószínűleg elfogadja az egyetemes egyházgyűlés.

*

A genfi kisebbségi kongresszus alkalmával, mint az egyik csehszlovák kisebbségi lap közli, az utódállamokbeli magyar kisebbségek képviselői értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a magyar kultúra egysége érdekében a jövőben állandó összeköttetést tartanak fenn egymással sajtó, irodalom stb. útján. Az értekezleten feltétlenül szükségesnek jelentették ki, hogy az egyes utódállamokbeli magyar kisebbségek írói mennél sürgettebben keressék fel a többi utódállamokbeli sajtót írásaiikkal, hogy így állandóan kölcsönösen tájékozva legyenek az utódállamokba szorult magyar kisebbségek kulturális életéről. Ugyanennek a szellemi összetartozásnak kifejezésére és előmozdítására elhatározták, hogy az egyes utódállamokbeli magyarság hivatott képviselői népszerű, tudományos, irodalmi és művészeti matinékat tartása céljából kölcsönösen fel fogják keresni az illető utódállamokbeli magyarságot. Az előkészületek már folyamatban vannak és

ugy Erdélyben, mint Szlovenszkióban remélik, hogy ezek a kulturális vendéglátások már a tél folyamán megindulhatnak. Minden politikától mentes, tisztán kulturális megnyilvánulásokról van szó, nem lehet kétségünk aziránt, hogy a kölcsönös kulturális munka semmiféle akadályra nem fog találni.

*

A szlovenszkió keresztényszocialisták nem kötnek választási paktumot a Nemzeti Magyar Párttal. A párt vezetője: Szűllő Géza ezeket mondta a paktum meghiusulásáról: »A Szent-Iványi-féle kiscgazda, a Bund der Landwirte, valamint a most újabbban kreált magyar nemzeti párttal megállapodni nem tud-

tam, mert Szent-Iványi József azért alkotta meg a magyar nemzeti pártot, hogy abba elhelyezkedhessenek azok a liberális elemek, zsidók stb. és azok, akik a par excellence agrárpártba nem akarnak bemenni, mert merkantílisták. Én a lista egyesítésénél feltétlenül kiköttem azt, hogy keresztényszocialista elveimet mindig függetlenül, ha kell, velük szemben is érvényesíthessem; és ahhoz feltétlenül ragaszkodtam, hogy a választásoknál a listán minden fuzió kiküldése végett, a »keresztényszocialista« megjelölés rajta legyen. Ezt a kikötésemet a Szent-Iványi-féle együttes nem a fentebb vázolt világnézeti különbségek miatt nem fogadtam el, így az együttműködésről le kellett mondanom.«

Tovább folyik a szabadjegy-telefon-háború

Nem sikerült elsimitani a postaügyi és közlekedésügyi minisztériumok konfliktusát

Beogradból jelentik: A postaügyi minisztérium és a közlekedésügyi minisztérium között kitört konfliktust ezideig még nem sikerült elsimitani. Superina Benjamin postaügyi miniszter ragaszkodik ahhoz, hogy a közlekedésügyi minisztérium kiutaljon kétszáz darab vasuti szabadjegyet azoknak a postaalkalmazottaknak számára, akik a vasuti vonalak mentén levő telefonvezetékeket javítják. Amíg Radojevic Ante közlekedésügyi miniszter nem hajlandó ezt a kérést teljesíteni, addig a postaügyi miniszter nem hajlandó újból üzembhelyeztetni a közlekedésügyi minisztérium kikapcsolt telefonjait.

Mint ahogy Superina miniszter a Radics-párt tagja, a Radics-párt ebben az ügyben hétfőn értekezletet

tartott, amelyen behatóan foglalkoztak a két minisztérium között kitört háboruskodásról.

Radojevic Ante közlekedésügyi miniszter hétfőn este nyilatkozott a postaügyi minisztériummal támadt ellentétéről és többek között a következőket mondotta:

— A postai alkalmazottak nem foglalkoznak a vasut telefonjainak javításával és így nem volt jogosult a postaügyi minisztérium kívánsága szabadjegyek kiadására, ezért csak a közlekedésügyi minisztériummal lehetett tárgyalni.

Ez a kijelentés természetesen megnehezíti a két minisztérium megbékélését és késlelteti a konfliktus közérdekből kívánatos elintézését.

A 251-es napiparancs a bíróság előtt

A szubotocai főkapitány sajtópörében a bíróság felmentette a vádlott hírlapírókat

A szubotocai törvényszék hétfőn tárgyalta Soksics Dénes József hírlapírónak, a Bácsmegeyi Napló munkatársának sajtópörét, amelyet ellene az ügyész Horvát Cvetkó szubotocai főkapitány följelentésére indított. Soksics József a Bácsmegeyi Napló szeptember 13-iki számában A 251-es napiparancs címmel cikket írt és abban szövegelt, hogy Horvát Cvetkó szubotocai főkapitány korábban tett nyilatkozatával szemben kiadott egy rendeletet, amelyben megtiltotta a rendőrtisztviselőknek azt, hogy a felekkel az államnyelven kívül más nyelven érintkezzenek. A cikk tartalmát a főkapitány sértőnek találta magára nézve és az új sajtótörvény rendelkezései alapján rágalmozás miatt indított eljárást a cikkíró ellen.

A sajtópörben hétfőn ítélt meg a szubotocai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa. A közvádlat Gjenero Márkó dr. államügyész képviselte, míg Soksics Dénes Józsefet Kellert Benő dr. védte.

A személyi adatok bemondása után Kellert Benő dr. a vádlott kihallgatása előtt kérte annak megállapítását, hogy a főmagánvádló Horvát Cvetkó főkapitány szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg a tárgyaláson. Kérte ennélfogva az eljárás megszüntetését, mert a vádló jelenléte nélkül és törvényszerű vád hiányában ítélet nem hozható. Kifejtette, hogy a szóban forgó esetben a közvádlat nem képviselheti a vádat, mert a sajtótörvény vonatkozó rendelkezése értelmében

az ügyész csak akkor léphet fel vádlóként, ha a vád tárgya valamely közérdekből üldözendő cselekmény. Ennek az esete azonban nem forog fenn.

A bíróság hosszas tanácskozás után elvetette a védő indítványát, ami ellen a védő semmisségi panaszt jelentett be.

A bíróság ezután kihallgatta Soksics Dénes József vádlottát, aki elismerte a cikk szerzőségét. Kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert a cikket közérdekből írta.

A bizonyítási eljárás ezzel befejezést nyert, mire Gjenero Márkó dr. államügyész terjesztette elő vádját, mely szerint kéri vádlottat, aki nek szándéka kétségkívül a főkapitány személyének a megtámadására irányult, a vádirat értelmében bűnösnek kimondani.

Kellert Benő dr. védő kérte a vádlott felmentését, mert a cikk inkriminált része nem merít ki sem a rágalmozásnak, sem a becsületsértésnek a sajtótörvényben meghatározott tényálladási elemeit. Birálta a főkapitány napiparancsát, amely az alkotmány rendelkezéseinek félreértésén és téves magyarázatán alapult. Az alkotmány 3-ik szakaszának az a rendelkezése ugyanis, amely szerint az állam hivatalos nyelve a szerb-horvát-szlovén, semmiféle büntető szankciót nem tartalmaz azon közhivatalnokokkal szemben, akik az állam nyelvét nem értő felekkel, anyanyelvükön érintkeznek. Nem kell erre más példa — mondta a védő — mint a törvényszék elnöke, aki az állam nyelvét

nem értő felekkel, idegen nyelven is tárgyal. Ha tehát a vádlott a főkapitány napiparancsához bizonyos reflexziókat fűzött, ezzel a főkapitánynak sem egyéni becsületét, sem hivatali tekintélyét nem sértette meg. Büncselekmény hiányában felmentő ítéletet kért.

A bíróság ezután rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet, mely szerint a vádlottat felmenti, mert a cikk inkriminált részében nem talál elég alapot a vádlott bűnössége mellett.

Gjenero Márkó dr. államügyész jogorvoslatot jelentett be.

Ezután Csuka Jánosnak, a Hirlap munkatársának hasonló ügyét tárgyalta a bíróság és szintén felmentő ítéletet hozott.

*

Anélkül, hogy a bíróság felmentő ítéletéhez bármilyen reflexziót akarnánk fűzni, csupán annak a konstataálására szoritkozunk, hogy Horvát Cvetkó főkapitány sajtópere volt a Bácsmegeyi Napló ellen indított perek között eddig az egyetlen, amely érdemleges tárgyalás alá került. A többi perekben a bíróság érdemi tárgyalás nélkül megszüntető határozatot hozott. Az első perben pedig, amely tárgyalás alá került, felmentő ítélet igazolja, hogy a Bácsmegeyi Napló nem lépte túl a jogos kritika határait.

Lesz-e előadás

Somborban a genfi kisebbségi konferenciáról?

A szombori radikális párt nyilatkozata

A Bácsmegeyi Napló október 30-iki számában, amikor a Szomborska Recs című lapnak a nemzetiségi kisebbségek érdekében megjelent cikkét ismertettük, megírtuk azt is, hogy a szombori radikális párt kebelében felmerült az a terv, hogy dr. Deák Leót, aki a genfi kisebbségi konferencián a jugoszláviai magyarság képviselőjében jelent meg, felkérjék, hogy a kisebbségi kérdéssel tartson előadást.

E közleményre vonatkozólag a szombori radikális párt választmányától a következő hivatalos nyilatkozatot kaptuk:

A Bácsmegeyi Napló 1925 október hó 30-iki számában megjelent egy közlemény, amely szerint a radikális párt felkérte volna dr. Deák Leót, hogy a genfi kisebbségi konferenciáról előadást tartson. A szombori hivatalos radikális párt ezennel kijelenti, hogy soha nem kérte fel dr. Deák Leó ügyvéd urat ilyen előadás megtartására, ha ezt valaki megtette, az hivatalosan és a saját személyében tehette meg, amiért a felelősséget a párt vezetősége magáról elhárítja és a hivatalos személy ellen meg fogja indítani a megtorló lépéseket.

A közleményre és a nyilatkozatra nézve szükségesnek tartjuk kijelenteni a következőket.

A „Szomborska Recs“, amelyben a nemzetiségekkel szemben a megértés politikáját hangoztató cikk megjelent, radikális párti lap ugyan, de a szombori hivatalos radikális párttal szemben ellenzéki magatartású. A nemzetiségekről szóló cikke azonban a hivatalos radikális párt tagjai között is visszhangra talált s a hivatalos radikális párt egyik tekintélyes tagja vetette fel a gondolatot, elbarátaival való beszélgetés során, hogy dr. Deák Leót meg kellene hívni előadás tartására.

Ha most a hivatalos radikális párt választmánya elutasítja a gondolatot, hogy a kisebbségi kérdéssel előadást hallgasson meg, ezt talán a két radikális-frakció közti ellentéteknek kell betudni. A vajdasági magyarság, amely a megértést keresi, abban a reményben él, hogy Szomborban akármilyen mélyrehatók is a frakciók közti ellentétek, abban nincs eltérés az egyes pártárgyalatok közt, hogy a nemzetiségekkel való együttműködés útját kell keresni.

A második Internacionálét sürgősen összehívták Londonba

A szocialista pártok állást foglalnak a locarnói szerződés ellen

Londonból jelentik: A második Internacionálé végrehajtóbizottságát Londonba sürgősen és váratlanul összehívták. A végrehajtóbizottság ülészaka november 4-én kezdődik és tárgysorozatán a nyolcórás munkaidő, a munkásvándorlás kérdése és a különböző országok belső pártügyei mellett első helyen a locarnói egyezmény megbeszélése szerepel.

A napirenden levő kényes kérdés miatt aktív szociáldemokrata miniszterek, így a svédek és a belgák nem vesznek részt az Internacionálé ülésén, mert rájuk nézve hivatali állásuknál fogva inkompatibilis, hogy a Népszövetséggel szoros összefüggő locarnói paktumok utólagos bírálatában résztvegyenek. A belga Debrouckiere egyedül a kivétel, aki tagja a Népszövetség tanácsának és mégis részt fog venni az Internacionálé ülésén, állítólag azért, hogy a belga szociáldemokráciát az esetleges támadásokkal szemben megvédelmezze.

A második Internacionálénak egyébként ez lesz az utolsó ülése Londonban, mert a nemzetközi irodát, amelynek az osztrák Adler Frigyes a vezetője, még az ősszel Zürichbe helyezik át, aminek oka az, hogy a semleges Svájcban fesztelegőbbül lehet foglalkozni az egyes országok belső ügyeivel, amelyek a nemzetközi kérdések megvitatása alkalmával szöbakerülnek. Az Internacionálé ülészakával egyidejűleg Londonban ülésezik az amsterdami szakszervezeti internacionálé is, a mely angol indítványra az orosz szakszervezetek felvétele ügyében fog határozni.

A városi rendőrségek átszervezése

Novisad városa nem kért csendőrséget a rendőrök helyett

Novisadról jelentik: Egyes lapok novisadi jelentés alapján azt a hírt közölték, hogy a novisadi szűkebb városi tanács a novisadi városi rendőrségnek csendőrségre való átcsereklését kérlemezte.

Illetékes helyen erre vonatkozóan a *Bácsmegyei Napló* számára a következő információt adták:

— A novisadi városi tanács nem kért és nem is fog kérni a város számára csendőrséget. Csak arról volt szó — de nem hivatalos formában — hogy nem lehetne-e a novisadi lovasrendőrséget, amely a környékbeli tanvákon és szállásokon teljesít szolgálatot — lovas csendőrségre felcserekléni. Ez a terv egyébként — mint később megállapított nyert — különböző okokból nem valószínűsíthető meg. A belügyminisztériumban ugyanis az egész országra nézve egységes tervet dolgoztak ki, amely már a minisztertanács előtt fekszik és e terv szerint az egész országban a zagrebi rendőrség mintájára egységes rendőrséget szerveznek, sőt Beogradban is városi rendőrséget létesítenek a most szolgálatot teljesítő csendőrség helyett. Az állítólagos novisadi terv már azért sem viheto keresztül, mert a csendőrség csak gyalogos szolgálatot végez, míg a tanvákon azoknak nagy kiterjedése mellett csak lóháton lehet szolgálatot teljesíteni. Mint fontos tény jön figyelembe, hogy a novisadi szállások és tanyák lakossága ugyanazokat az adókat fizeti, mint a városi lakosság, de a szállási lakosság ezzel szemben semmi más nem kap, mint azt a tíz lovasrendőrt, akik a környék biztonságára vigyáznak

és akiknek működése az eddigi sokszintű tapasztalatok szerint a legkielégítőbb volt. Köztudomásu, hogy a szállásokon már évek óta nem történt jelentősebb bűncselekmény és a vándorcigányokat is sikerült megrendszabályozni.

Ami a szombori rendőrséget illeti, ott is csak az a terv merült fel, hogy csakis oda kérnek csendőrséget, ahova az ed-

digi létszámból rendőr nem jutott. Novisadon egyébként tíz rendőrrel volna szó, akik tíz-tizenöt év óta teljesítettek szolgálatot, így tehát nem volnának elbocsáthatók, hanem vagy a központba rendelnék be, vagy pedig nyugdíjazni kellene őket, a felváltás tehát nem jelentene megtakarítást a városnak, a közbiztonságra nézve pedig egyenesen hátrány volna.

Románia egyik főispánját körözik a jugoszláv hatóságok

Bukaresti lap szenzációs leleplezése Wrangel volt beográdi megbízottjáról

Bukarestből jelentik: A beszarábiai közigazgatásban végzett tisztító munka során egymásután lepleznek és tartóztatnak le magasrangú állami tisztviselőket különböző bűncselekmények miatt. A legszenzációsabb leleplezéssel most a bukaresti *Adeverul* szolgál, amely legutóbbi számában egy oly beszarábiai főispánról rántotta le a leplet, akit a tisztító munka folyamán neveztek ki a liberálistá párt ajánlatára.

A lap szerint a kormány néhány héttel ezelőtt nevezte ki Ismailba főispánná *Emilianov* Juont, aki a román hatóságok előtt mint politikai menekült szerepelt és akiről a lap most megállapítja, hogy

csalások és sikkasztások miatt a jugoszláv hatóságok körözik.

Emilianov Juon 1919-ben került Beogradba, mint *Wrangel* tábornok diplomáciai megbízottja. Mindössze egy éven át képviselte az orosz ellenforradalom

vezérét, diplomáciai pályafutása 1920. októberében véget ért. Amikor ugyanis a jugoszláviai orosz menekültek anyagi helyzetének a rendezésére került sor és megkezdtek az orosz rubelek beváltását, a beváltási akció során hamisított beváltási nyugták alapján

Emilianov körülbelül félmillió dinárral károsította meg az állam-pénztárt.

Mire a család kiderült, *Emilianov* megszökött az SHS. királyság területéről és csak

a csalásokban segédkező társát, *Dvoretzky* Dimitrijet sikerült le tartóztatni.

A beográdi ügyészség 1920. október 26-án 2658. szám alatt körözölevelet adott ki *Emilianov* Juon ellen.

Az *Adeverul* leleplezése után most kíváncsian várják Romániában, hogy milyen fejleményei lesznek az ügynek

Harmadszor tárgyalta a bíróság a Spriccer-ügyet

Az Eskomptna Banka beográdi fiókjának pénztárosa felismerte Loncsarevicsben a hamis csekk beváltóját — Izzalmas szembeállítás — A főtárgyalást november 6-ára halasztották

A Spriccer-ügyben a szubotocai törvényszék október hó 23-án tartotta az első főtárgyalást, amelyet október 24-én folytattak. A második főtárgyaláson a bíróság az ügyész és a védők indítványára új tanúk kihallgatását rendelte el és ezért a tárgyalást elnapolta.

Hétfőn tartotta meg a szubotocai törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök tanácsa a harmadik főtárgyalást a Spriccer-ügyben.

Pavlovics István elnök délelőtt tíz órakor nyitotta meg a főtárgyalást és mindenekelőtt megállapította, hogy *Kardos* Andor ügynök, aki mint tanu volt megidézve, nem jelent meg a tárgyaláson. Ezután *Goldstein* Alfrédet, a Hrvatska Eskomptna Banka beográdi fiókjának pénztárosát hallgatta ki a bíróság tanuként.

Az elnök (a tanuhoz: Emlékszik arra, hogy az önök pénztáratánál múlt év novemberében valaki 425 dolláros csekket váltott be, amire 2912 dinár 12 parát fizetett ki a bank pénztára?)

Tanu: Emlékszem rá. Jelen voltam az esetenél.

Az elnök: Kérem, adjon felvilágosítást arra nézve, hogy mi módon és milyen körülmények között történt a kérdéses dollár-csekk beváltása.

A tanu elmondja, hogy az illető neki nyújtotta át a csekket beváltás végett. Ő azt mondta az ismeretlennek, hogy menjen a csekkel a tőzsdeosztályba. A tőzsdeosztályon a csekket megvizsgálták, beválthatónak találták és az ügyfelelnek jegyzéket adtak át. Ekkor ismét visszajött hozzá a csekk felmutatója, akit

ő felszólított, hogy a bank szabályai szerint mutassa fel utlevelét. Az ügyfél elővett egy egészen új, piros borítékú és a beográdi Uprava Grada által kiállított Szibinycsik névre szóló utlevelet, s ennek alapján a pénztár kifizette a 2912 dinárt.

Az elnök: Meg tudná ön ismerni azt az embert, aki a csekket beváltotta?

A tanu: Igen, megismerném.

Az elnök: Hányszor látta ön azt az embert és mennyi ideig volt vele dolga?

A tanu: Ez alkalommal négy-öt-ször láttam a bankban, de közvetlenül csak öt percig beszéltem vele.

Az elnök (a tanuhoz): Kérem forduljon meg, nézze meg a vádlottakat, fölismeri-e azt, aki a csekket beváltotta.

A tanu megfordul, pár pillanatig szemléli a vádlottak padján egymás mellett ülő Spriccer és Loncsarevics, majd kijelenti, hogy határozottan felismeri Loncsarevicsben azt az embert, aki a dollárcsekket a bankba beváltásra elvitte, csak akkor nem volt szakálla.

Loncsarevics vádlott feláll és tagadja, hogy ő volt az, aki a csekket beváltotta.

Ezután izgalmas vita fejlődik ki a tanu és vádlott között, aki azt állítja, hogy egy egész más csekkel járt a bankokban, de azt nem váltották be.

A tanu az elnök felhívására kijelenti, hogy a magát Szibinycsiknek nevező férfi, aki az ő bankiukban a dollárcsekkért a pénzt felvette, az ő szemellettársi sajtókezüleg írta alá a Szibinycsik nevet. A tanut a bíróság megesketti

Utána *Micics* Velimir bácskapaláncai községi jegyzőt hallgatja ki a bíróság. Előadja, hogy Bécsben a Schiller-kávéházban több alkalommal látta Spriccert Brankovánnal együtt. Brankován ezt tagadja. A tanut a bíróság megesketti.

Az elnök ezután kijelenti, hogy mivel több fontos tanu nem jelent meg a tárgyaláson, a bíróság a tárgyalást megszakítja, intézkedik a meg nem jelent tanuk elővezetése iránt és az újabb főtárgyalást péntekre, november hatodikára tűzi ki.

A bogojevói hid merénylői

Letartóztatottak egy oszjeki szállodást, aki hat láda ekrazitot rejtgetett

Oszjikekről jelentik: A bogojevói rendőrség — mint a *Bácsmegyei Napló* megírta — néhány nappal ezelőtt letartóztatott két munkást, akiknél egy doboz ekrazitot találtak. A letartóztatott munkások kihallgatásuk alkalmával azt vallották, hogy a bogojevói dunai hidat akarták tetrobbantani. A rendőrség tovább nyomozott ebben a rejtélyes ügyben, a nyomozást azonban nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy a letartóztatottak egyike sem akarta elárulni bűntársait.

Vasárnap új fordulathoz ért a nyomozás, amennyiben névtelen feljelentés alapján letartóztatta a rendőrség *Tulner* János oszjeki szálloda-tulajdonost, akit azzal gyanúsítanak, hogy lakásán rejtgetett hat láda ekrazitot, amit egy erduti gazdálkodónak adott át azzal a megbízással, hogy robbantassa fel a bogojevói dunai vashidat. Az erduti gazdálkodó, akit a rendőrség időközben Oszjikekre szállított, a letartóztatott *Tulner* Jánosnak szemébe mondta, hogy tőle hat láda ekrazitot kapott azzal, hogy a bogojevói hidat robbantssa fel.

A rendőrség *Tulner* Jánost még vasárnap este Bogojevóra szállította. Bogojevón még több letartóztatás történt. A gyanúsítottakat Bjeli-Manasztirra, onnan pedig Baranjsko-Petrov-Szelóra vitték szembeállítás céljából. Hétfőn valamennyit Dárdára vitték, ahol tovább folytatják a nyomozást.

Tulner letartóztatása Oszjikeken általános feltűnést keltett, mert egyik legismertebb tagja volt az oszjeki társadalomnak.

Javult Blaha Lujza állapota

Eihárnt a katasztrófa veszélye

Budapestről jelentik: Szombaton és vasárnap aggasztó hírek terjedtek el *Blaha* Lujza állapotáról, aki légcsőhurutban megbetegedett és — mint a *Bácsmegyei Napló* is közölte — hozzátartozói katasztrófától tartottak. Hétfőre lényeges javulás állt be az agg művésznő állapotában, de látogatókat nem engednek hozzá. Csak közvetlen hozzátartozói, gyermekei, unokái, dédunokái tartózkodnak a beteg mellett, aki érdeklődéssel beszélget el családjával a színházi eseményekről. Az orvos által engedélyezett ételeket hétfőn legjobb étvágyal fogyasztotta el, láza nincsen, az utóbbi napokban gyakran jelentkező fájdalmak most teljesen szűntelnek. Délután annyira jól érezte magát, hogy föl is kelt az ágyból és egy-két órát a karosszékében ülve töltött.

Kezelő orvosai mindamelllett a legnagyobb óvatosságot írják elő, mert *Blaha* Lujza magas kora mellett a betegség kiújulása veszedelmes volna.

Kraft támadói

Járásbíróság elé kerülnek

A sombori ügyészség átminősítette a vádat

Beogradból jelentik: A sombori államügyészség jelentést tett illetékes helyen, hogy abban a bűnygyben, amely dr. Kraft István és Grassl János nemzeti párti nemzetgyűlési képviselők ellen január 25-én Szivácson elkövetett merénylet miatt indult, *beszüntette a bünvádi eljárást.*

Az ügyészség arra a megállapításra jutott, hogy az elkövetett bűncselekmény minősítése — gyilkosság kísérlete — nem helytálló és ezért áttette az ügyet a járásbírósághoz, amely súlyos testi sértés miatt fogja lefolytatni az eljárást a tettesek ellen.

Gyilkosság

Sztari-Szivacon

Régi haragos bosszúja

Somborból jelentik: Stariszivác községben szombaton gyilkosság történt: Abadzsin Milán ásóval agyonverte Amizsics Nikola ötvenkilenc éves földmivest.

Abadzsin és Amizsics már régóta rossz viszonyban éltek. Amizsics szombaton délután szőlőjében dolgozott, amikor váratlanul megjelent a szőlőben régi haragosa, Abadzsin, aki felelősségre vont egy állítólagos kijelentésért. A két gazda között heves szóváltás támadt, miközben Abadzsin annyira indulatba jött, hogy a nála lévő ásóval rátámadt Amizsicsre, akit *háromszor fejbevágott, úgy hogy ez újultán összecsett.* Abadzsin a támadás után elítávozott, a súlyosan sérült Amizsics pedig a közelben tartózkodók hazaszállították, ahol pár órai kintlódás után *belehalt sérüléseibe.*

A csendőrség Abadzsin letartóztatta és beszállította a sombori ügyészség fogházába. Sarka Szvetisláv sombori vizsgálóbíró hétfőn kiszállt Stariszivácra és a helyszínen megejtette a vizsgálatot.

Hat

autószerencsétlenség egy napon

Budapesten életveszélyes gyalog járnai

Budapestről jelentik: Budapesten vasárnap rekordszámot értek el az autószerencsétlenségek. Tizenkét óra alatt hat súlyosabb kimenetelű autószerencsétlenség történt, amelyek áldozatai közül többen életveszélyes sérüléseket szenvedtek.

Az első szerencsétlenség reggel történt a Sárkány-uccában. Egy motorke-rékpár elütötte Huszeli Róbert káznkovácsot, aki eszméletlenül terült el a közvezeten, míg a motoros tovább robo-gott. A szerencsétlen embert életveszélyes állapotban szállították be a kórházba.

A második szerencsétlenség a Cinkota-kerepesi országúton történt: egy autó elgázolta Matlák György cipészt, azután *megállás nélkül továbbment.* Matlákra, aki életveszélyes sérüléseket szenvedett, csak órák múlva talált rá egy másik autó, amelyik csodálatosképp nem gázolta el, hanem felvette és kórházba szállította.

A harmadik autószerencsétlenség áldozata Smolbach Sándor napszámos, aki vasárnapi szórakozásképpen néhány társával sétautazást rendezett. A Kerepesi-úton Smolbach egész érthetetlen módon kizuhant a száguldó autóból, oly szerencsétlenül, hogy éppen egy robo-gó villamos elé pottyant. Szerencsére nagyobb baj nem történt, a villamosvezető, a tradíció ellenére, fékezett és így

Smolbach könnyebb sérülésekkel meg-zabadult.

A negyedik szerencsétlenség a Kőbányai-úton történt, ahol utasaival együtt felborult egy autó. Feleki Pálné és Steinberger Antalné a kocsii alá kerültek és súlyosan megsérültek. Kórház...

A Hungária-úton ugyanezkor újabb katasztrófa történt: egy száguldó motorke-rékpár elgázolta Balogh Antal ci-

pészt. A motor elrohant, a cipész a köz-vezeten maradt. Óriási néptömeg: egy Magyar Jánosné nevű asszonyt fellök-tek és majdnem agyontapostak.

Végül a hatodik autószerencsétlenség a Margit-körúton történt: Stabel Ede gyárigazgató keresztülrobo-gott Schor-mann Róza gyári munkásnőn, akit halálos sérüléseivel az Irgalmasok kórházá-ban vettek ápolás alá.

Francia támadás esetén Németország mellé áll Anglia

Stresemann beszéde a locarnói megegyezésről

Drezdából jelentik: Stresemann külügyminiszter Drezdában nagy be-szédedet mondott a locarnói egyez-ményről:

— Mostani diplomáciai munkánk-nak — mondotta — más jellegűnek kell lennie, mint amikor egész hadsereg állt mögöttünk. Az a német államférfi, aki ma is úgy csinálna politikát, mint amikor nagy hadsereggel rendelkezett, ugyanugy járna el, mint az a kereskedő, aki nem változtat üzemén, ha milliós veszteségeket szenvedett. Helyesebb, hogy ha egy eszménk van és azt megvalósítjuk, mint az, ha esztendőnkön át tevékenységünk csak arra szorítkozik, hogy bizunk Fortuna istenasszony kegyei-ben. Igazuk lehet azoknak, akik azt

mondják, hogy Locarnóban gyáván kerültem minden háborus kockázatot, de ez annak a reálisan felismert ténynek a következménye, hogy *nincs háborus felszerelésünk.* Chamberlain a következőket mondta nekem: *»Anglia egész hadserege és haditengerészete az ön rendelkezésére áll abban az esetben, ha Franciaország át lépne a német határokat.«* A locarnói mű tulajdonképpen értelme ezenfelül még az, hogy *megszűnt a legyőzött és győztes államok kasztja.* Ha Németországban nem ismerik fel az európai szolidaritás jelentőségét és az ebből eredő pénzügyi és gazdasági konszolidáció lehetőségét, akkor *visszatérnek bennünket más földrészek sorsa mögé.*

Max Linder

A mozit hárman találták fel, Edison, Asta Nielsen és Max Linder.

Ki emlékszik még rá, hogy kezdődött?

*

Akkor biográfusnak hívták és állásnélküli pincérek, facér ügynökök, fantasztikus kalandorok exponálták magukat az új találmány érdekében. Ezek szerezték az első vetítőgépeket pár méter toldott-földött, összeragasztgatott filmteker-csel, és kávéházakban, vásári sátrakban produkálták a »mozgó fényképeket« karbidfény mellett. Belőlük lettek a nagy filmcápák, az Ungerleider Mór-ok, az Adolf Zukor-ok, és áldassék a nevük ezeknek az egyénileg egyébként ronda és kellemetlen uttoróknak, mert ők hozták vértől büdös századunknak a legnagyobb narkotikumát. Kezdetleges volt, természetesen, a film hőskora. Nem ismerték még a grandiózus tömeg-jeleneteket, a három részből és tizen-nyolc felvonásból álló monumentál-filmeket, pazar toaletteket és százezer dolláros díszleteket, akkor még nem találtak fel Wegent és Lubitschot, a világot jelentő lepedőn nem lépett fel még az expresszionista kulisszák, csak gályarabok szökése volt, meg — Max Linder.

Max Linder egykor a mozival.

Tíz-tizenöt rövid jelenetből állt egy mozi-műsor. Ebből minimum nyolc: gályarabok szökését tárgyalta. (Aki akarja, felteheti a kapcsolatot e sztereotíp témakör és a mozgófénykép anektálójának, a mozi-conquistadoroknak, a leendő filmbáróknak multjuk-determinálta gondolatvilága között.) Fehér-fekete-csíkos darócba öltözött fegyverek felővik őreit és menekülnek üldözőik elől: ez volt az első, tízperces filmdrámák szűsége. A program többi száma burleszk volt, rendszerint Max Linderrel a címszerepben: »Maxi mint urasági inas«. — »Maxi vadászni megy«. — »Maxi, a csillagász«. Ezek a rövid komédiák nem túlságosan sziporkáztak a szellemességtől, rendezésük a griffithi tökélytől messze állt, hogy a felvételek technikai szempontból milyenek voltak, arról jobb nem is beszélni.

És mégis: Jobb darabokat azóta sem játszottak a moziban. Meg kellett szakadni a neve-

téstől.

Edison még be se fejezte a kinematográfia feltalálását, Max Linder már megteremtette a film-vigjátékot. Maga írta ezeket a tréfákat, amelyek épkézláb történetek voltak már akkor, amikor a filmgyártás ott tartott, hogy önálló darabként mutatták be egy futóversenyt. Szerepeket írt a maga számára a film minden lehetőségének maradéktalan ki-használásával. Akkor. Azt csinálta, amit Fatty, Mac Sennet és Harold Lloyd most csinálnak egyfelvonásosaikban. Visszatértek a kezdethez. Max Linder rég elfelejtett trükkjeiből élnek.

Max Linder a groteszkból indult el. Az imádott lány öklével hadonászó apja elől hátrálva beleesett a hajó korlátján keresztül a tengerbe. Szögbe ült. Szórakozottságból nadrág nélkül ment bálba. A grimász volt tulajdonképpen a fontos, amellyel az életnek ez anekdotikus epizódjait tudomásulvette, de Max Linder — eleinte — a külsőségeket hangsúlyozta. Knock about-humort adott. Frappáns ötleteivel akart győzni. (Egy huszeszteni-dős egyfelvonásosa, amire még emlékszem: *vacuum cleaner*-rel, ami akkor még új találmány volt, tisztogat egy lakásban, felszippanítja a készülékbe, ügyetlenségéből, a butorokat, a cselédséget, a házigazdát, a szomszédokat, az uccai járóelőket, az elsőlet rendőrséget, egy tűzrezedret lovastű-ágyustól.) Közben ragyogóan elegáns volt, divatot diktált, csókoltivaló bájt sugár-zott magából.

Nagy Endre leutánozta — talán önkéntelenül — a hajviseletét, bajuszát, meg a mosolyát. Minden mozdulatát. Most is hasonlít rá. Ugyanaz a bájos szögletesség...

Közben Asta Nielsen világrahozta a többfelvonásos modern filmdrámát. Darabjai, amelyeket első férje, Urban Gad, a dán filmrendező fércelt össze, a ponyva bevonulását jelentették a lepedőre, — »A züllés útján« és a többiek — de kiderült, hogy a filmen is lehet művészetet adni. Akik Max Linderrel együtt kezdtek, Pali, egy olasz komikus (már a nevé is elfelejtettem) s még vagy fél-tucat filmbohóc, nyomtalanul eltűntek. Max Linder fejlődött: színész lett. A biográfusok sorna felvették a Kinemato-

gráf Színház nevet és ekkor következett el Maxi fénykora. Most már játszott. Részegét soha úgy még nem alakítottak, mint ő. Chaplin, a filmzseni megpróbálkozott egyszer ezzel, de alattamaradt: az ittas ember kedvességének érzékeltetésére hiányzanak a gesztusai. Különben is Chaplin filozófus és társadalomjavító. Maxi nem pályázott a szatirikus babérrajra, egyszerű humorista volt minden porcikájában. A legnagyobb. Az ő ré-szege gusztust csinált az alkohoihoz. A nézők szomjasan mentek ki a moziból.

A második periódus sztárjai közül is csak Asta Nielsen maradt fenn — Max Linderen kívül — az utókorra. Clara Wiethnek, Zigomárnak, Psylandernek lassankint már a neve is feledésbe merül. Még Prince is letűnt a mozivásznon-ról, Max Linder legkomolyabb konkurrense, — ha ugyan ez a jelző nem sér-tés egy filmkomikusra. Hová lett Abelard-Bandika, a koraérett-romlott párisi csodagyerek? A kinematográfuszínház — Heltai Jenő kupléja után — végleg fel-vette a mozi nevet, jöttek az új film-nagyságok Bassermanntól és Konrad Veithtől Pola Negritől és Mary Pickfordig, de Max Linder továbbra is márká maradt, nagy attrakció. Vigjáték-színész lett a hajdani filmartistából, a re-keszizmokra pályázó bohózatok után el-játszotta Tristan Bernard »Kis kávé-ház«-át halk és letompított művészettel, talán mélyebben, de semmivel sem kevésbé mulatságosan, mint a színpadon Pallenberg.

A nagy filmek, a hétfelvonásos vigjátékok után — egyszer — visszatért még első szerelméhez, a bukferences burleszkhöz, amikor kiszereződött Amerikába. Ez a film a hajón készült és »Maxi kívándorol« címmel adták. Meg akarta mutatni, hogy tudja azt is, amit a los-angelosai, kezyüt dobott Chaplinnak az amerikai legsajátosabb terrénján. És — jobb volt. Sokkal groteszkebb, sokkal marktvainibb, sokkal amerikaibb.

*

És Max Linder, aki a »Maxi házaso-dik« filmjével — a témának a címből is kitetsző tragikus színezete ellenére — halálra nevetteget mindenkit, buskomoj volt és neuraszténia. Ugy halt meg, mint az amerikaiak kedvence, Waffaco Ried, aki sikereinek, gazdagságának tetőfokán szintén felvágta az ereit.

(d. t.)

Ujból tüntettek

Aliagics sirjánál

Hetvenhárom embert letartóztatott a zagrebi rendőrség

Zagrebból jelentik: Mindenszentek napján izgalmas jelenetek játszódtak le a *Mirogoly* temetőben rendőrök és tüntetők között. Már tavaly véres le-folyású tüntetés volt Draskovics gyil-kosának, Aliagicsnak sirjánál. A rend-őrség az idén, hogy a tüntetéseknek elejét vegye, már hónapokkal ezelőtt elszállította Aliagics holttestét a teme-tőből Boszniába. A rendőrség mégis számolt azzal az eshetőséggel, hogy a mult évihez hasonló tüntetések lesz-nek a Mirogoly temetőben és ezért nagyarányú óvintézkedéseket tett. A temetőnek azt a részét, ahol Aliagics sirhelye volt, *kétszáz rendőr szállta meg.* Délután folyamán csoportokban jöttek tüntetők, akik meg akarták kö-zelíteni Aliagics sirhelyét és közben virágokat dobáltak a sirhely felé. A kivonult rendőrség többször felhívta a tüntetőket a távozásra, de a felszólítá-snak semmi fogamatja nem volt. A rendőrség ekkor erőlyesen lépett fel és a tüntetők közül hetvenhárom személyt letartóztatott. A letartóztatottak közül többen olyanok is vannak, akik már hónapok óta minden foglalkozás és bejelentett lakás nélkül csavarog-nak Zagreb környékén, akiket a rend-őrség illetőségi helyére toloncolt.

SZUBJEKTIV KRÓNKA

ŐSZI PRÉDIKÁCIÓ

Most versenyt futunk egymással három kengyelűtő, az idő, a vonat és én. Olyan letaroltak, betegsárgák a mezők, mint az életem; ősz, örök fájdalom, minek eszünkbe juttatni a halált? A derlepte mezőn szántóvetők ballagnak az eke mögött, most vágnak eret a gazdag földön, most termékenyül meg a legparáznabb asszony. Mag, barázdá és portyázó varjufalkák, úgy meggyűltek a tükök, mint a viharfelhők a nyáresti ég-bolton, nem szabad kérdezősködni tovább.

Őszi táj, jaj de fájdalmas, jaj de unalmas, vadászok mennek át az erdőn, puskával a vállukon. Most reggel van, a nyuszi, a halál csókjával a homlokán, még alszik a berekben, vagy gyökeret rágcsál, vagy játszik a kicsinyeivel és itt, tizenkét fekete csőben, már elindult érte a halál. Ez is megvan valahol előre írva?

A kövér, aranyfogu vadász csak parancsot teljesít, mint a hóhér? Ó, édesszép Kedves, de sokszor kell még megtálatnunk egymást, hogy egymáséi lehessünk igazán. De haragban, rosszaságban, szerelemben és sírásban mindig csak egy vagyok, egy és oszthatatlan, mint Ő, a Hangtalan Örök. Nem szabad bolygatni őt ijedt kíváncsisággal, nem szabad kinyújtani érte könyörgő kezünket, mint a Nap után, a Hold után, a Tűz után és a Kőd után. Annyi milliórdó sálaj indult már feléje és egyre sem adott feleletet.

Annyi csudlatot raktak a lábai elé szívbe csomagolva, bánatot a szenvedés palástjába takarva és ő minden hódolatot elfogadott hangtalanul. Minden káromlást, iszonyt, átkot, szerelmet és gyűlöletet, közönyt, rugást, vért, sárát és aranyat, de egyszerem mondta: köszönöm. Egyszerem mondta: hagyjatok békén. Egyszerem mondta: ezt ne tegyétek. És nem ütött szét a gyalzkodók között. És nem simogatta meg az alázatosok fejét. Mért vagyunk mi akkor rosszak és miért jók? Mért várnak mi felre, ha nincs aki adja? Mért van hitünk a rajtunk túl valóban, ha folyton csalatkozunk?

— Keressetek — gondolja ő — keressetek a halált és halálon túl ezrediziglen, örökké, mindig. Keressetek a tüben, a fában, a tétben, a tavaszban, a viharban és a napsütésben, a templomok tornyán és a folyók vizében, a tükörben, a halottban, a gyermekben és az asszonyok szemében. És egyszer talán majd rámadnak a szívetekben.

(t. l.)

Merénylettől fél a washingtoni magyar követ

Rendőrség őrzi gróf Széchenyi László lakását

Washingtonból jelentik: Gróf Széchenyi László magyar követ rendőri oltalmat kért az államkormánytól a magyar követség palotája és a saját magánlakása számára, mert az utóbbi napokban több levelet kapott, amelyekben merénylettel fenyegetik. Az amerikai államkormány eleget tett a magyar követ kérésének és szigorúan őrizteti lakását, ugyszintén a magyar követség házát is.

A szűkszavú amerikai távirat nem említi, hogy kik azok, akik a washingtoni magyar követet megfenyegettek és akik ellen gróf Széchenyi László az amerikai kormány védelmét kérte.

Családirtó gyorsvonat

A szófia-beogradi gyors elűtött egy lakodalmas menetet

Három halott, öt könnyebb sebesült

Nisből jelentik: Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt vasárnap éjszaka, a beograd-nisi vonalon. A szófia gyorsvonat, amint elhagyta Nist és Beograd felé közeledett,

belegázolt egy lakodalmas menetbe.

Éjfél körül indult el a nisi vasuti állomásról, a 103. számú szófia gyorsvonat. Amint elhagyta Spalacs községet, a mozdonyvezető észrevette, hogy néhány méternyire a vonat előtt, a vasuti átjárónál, kocsi halad át a síneken. Nyomban fékezett, azonban már késő volt, a mozdony keresztülgázolt a kocsin, amely — mint később kiderült, egy lakodalmas menet-hez tartozott.

Az elgázolt kocsin nyolcan ültek, a kik közül hárman meghaltak, míg a kocsit többi öt utasának csodálatos

módon kisebb sérülésektől eltekintve semmi baja sem történt.

Még érdekesebb azonban az, hogy a vasuti szerencsétlenség áldozatai, Porosevics Borisáv földműves, annak felesége és gyermeke, míg azok akik életben maradtak nincsenek semmiféle rokonságban az áldozatokkal, ugyhog

a vonat a nyolc ember közül épp a családot irtotta ki.

A gyorsvonat két és fél órai késéssel folytathatta útját. A vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenséget a vasuti őr gondatlansága okozta, aki a vonat előtt elfelejtette leereszteni a sorompókat. Amikor a szerencsétlenség történt, a lakodalmas menet egy része áthaladt a síneken.

A vasuti őr letartóztatották.

Királynak kiáltották ki a perzsa forradalom vezetőjét

A volt trónörökös Párisba menekült

Londonból jelentik: Riza kánt, a forradalom vezetőjét, aki a forradalom győzelme óta az államfői jogokat gyakorolta, királlyá kiáltották ki. Az új király mint a Pahlari-dinasztia első királya és megalapítója vette át az uralkodást.

A forradalom győzelmének öröme Perzsiában háromnapos ünnepet tartanak. Teherán városát fellobogózták. A volt trónörökös elhagyta

Perzsiát és állítólag Páris felé indult.

Az új király általános amnesztiát rendelt el valamennyi politikai bűncselekményre. Az amnesztiát az előbbi dinasztia valamennyi tagjára is kiterjesztették, akiknek nyugdíjat is biztosítottak. A forradalmi kormány a kenyér árát leszállította és az előállítás költségeinek egy részét az állam vállalta magára.

Sarrail hadbiróság elé állítását követeli a Matin

Leleplezik a tábornok bűnlajstromát — Damaszkuszba visszatér a lakosság

Párisból jelentik: A Matin hétfői számában vezető helyen felsorolja Sarrail tábornok bűnlajstromát és azt követeli, hogy a tábornokot állítsák haditörvényszék elé. A lap azt írja, hogy Sarrail Szíriában megszegt a nemzetközi jogszabályokat, vérrrel és tüzzel bősztette fel az arabokat és így Sarrail közvetlen vagy közvetett oka sok ezer francia katona pusztulásának.

Sarrail tábornok egyébként november hó 8-án fog hajóra szállni Beirutban, hogy visszatérjen Párisba. Távolléte alatt Dupont tábornok fogja ellátni a szíriai főbiztosságot, aki már megérke-

zett Beirutba.

Két újabb francia lovasezred és nyolc újabb gyalogos zászlóalj érkezett Szíriába, közte három zászlóalj Marokkóból. Ezzel a haderővel együtt harminc zászlóalj gyalogság és öt lovasezred van Szíriában.

Damaszkuszi jelentések szerint a városban ismét helyreállt a nyugalom. A lakosság egy része visszatért és megkezdte a romok eltakarítását. Az összeült házak romjai alatt még mindig igen sok holttestre akadnak. A városban a hajléktalanok száma meghaladja a nyolcvanezret.

Painlevé kedden terjeszti elő programját a kamarában

A szocialisták támogatása nélkül kisebbségben marad az új francia kormány

Párisból jelentik: Painlevé miniszterelnök az egész vasárnapot és hétfőt politikai tanácskozásokkal töltötte. Egy másútan fogadta a baloldali kartel különböző pártjainak vezetőit, majd Bonnet költségvetési miniszterrel tárgyalt. A kartelba tartozó pártok vezérével a miniszterelnök abban állapodott meg, hogy estére magához kéri a szocialisták képviselőit és megismerteti őket a pénzügyi reformokkal. A nap többi részét Painlevé a kormányfőiratkozat kidolgozására fordította, amelyet kedden fog a kamarában előterjeszteni.

A Petit Parisien már hétfőn nagy vonásokban vázolja az új kormány programnyilatkozatát. A miniszterelnök a bevezető részben hivatkozik első bemutatkozásakor kifejtett irányelveire, amelyekhez mindvégig hű maradt, majd át-
tér a marokkói hadjáratra és utalni fog

arra, hogy politikája helyes volt, mert Marokkóban sikerült megőrizni Franciaország tekintélyét. A kormány azonban

bármely pillanatban kész békét kötni, mihelyt Abd el Krim elfogadja a föltételeket.

Szíriáról azt mondja a kormányprogram, hogy

nincs más célja Franciaországnak, mint a pacifikáció.

Belpolitikai téren igéri Painlevé, hogy elfogulatlan rendszabályokra gondol, a melyek a jobboldalról és a baloldalról jövő rendhőborítókat egyaránt szilenti fogja. Szigorú ellenőrzést helyez kilátásba a nem kívánatos idegen elemek fölött és bejelenti, hogy

egyik legfontosabb feladata lesz a szociális biztosítási törvényhozás, ugyszintén a kötelező választott bi-

róság a munkások és munkaadók között támadó ellentétben.

Eizász-Lotharingiát szorosabb kapcsolatba akarja hozni az anyaországgal a közigazgatás átalakítása segítségével. A programnyilatkozat legterjedelmesebb része a locarnói egyezményeknek és a pénzügyi reformoknak taglalása.

A pénzügyi reformokról hétfőn tárgyalt a minisztertanács. Minthogy minden szerzett vagyon külön megadóztatását is programjába vette a kormány, Painlevé bízik abban, hogy a szocialistákkal a pénzügyi kérdésekben sikerül megegyezni. Nehézségekről csak a marokkói és szíriai hitelek miatt lehet szó, mert ebben a kérdésben az ellenzék zárt sorokban támadja az új kormányt, úgy, hogy

Painlevé azonnal kisebbségben marad, ha a szocialisták nem támogatják.

Az új kormány sürgősnek látja az amerikai tartozások rendezését is. Briand és Painlevé megállapodtak már az Egyesült Államok párisi nagykövétével, hogy elejtik azokat a javaslatokat, amelyeket Caillaux terjesztett elő Washingtonban, valamint az amerikai terveket is. A Matin szerint Beranger, a szenátus költségvetési bizottságának előadója rövidesen Washingtonba utazik, hogy a francia nagykövettől átvegye a tárgyalások irányítását.

A szocialista-párt nemzeti tanácsa vasárnap reggel ült össze. A nemzeti tanács előbb megvárja, míg a parlamenti frakció vezetőit a miniszterelnök megismerteti a kabinet programjával s ezért eddig csak belső pártügyekkel foglalkozott, keddre pedig meghozza a döntést, hogy támogassa-e a szocialista frakció az új kabinetet.

A Liberté szerint a szocialisták támogatása még teljesen bizonytalan és a Leon Blum vezetése alatt álló radikális szocialisták már az új Painlevé-kormány bukásáról beszélnek és előkészítik a talajt egy Herriot-kormány részére, amellyel hajlandók együttműködni.

Futnak a spanyolok Marokkóban

A rifkabilok nagy győzelmet arattak

Tangerből jelentik: A spanyol fronton vasárnap egész nap dörögtek az ágyuk és ropogtak a puskák, különösen az alhucemasi szakaszon. Aidjirt ismét kiűritették a spanyolok és a város a két ellenséges vonal közé jutott. A spanyolok vesztesége eddig 4500 halott, sebesült és eltűnt katona.

A rifkabilok Aidjirtól nyolc kilométer távolságban negyvenöt ágyut építettek a fedezékekbe és ezek közül három folytonosan tüzel. Október 31-én a rifkabilok nehéz átteget ismét dgyuzták Tetuant.

Abd el Krim jobbkeze és katonai szervezője egy Klems nevű volt porosz testőrszázados, aki a világháború kitörése előtt megszökött az idegen légióból és a rifkabilokhoz pártolt át s azóta Hadzsi Ali néven harcol a spanyolok ellen. Azok a német katonaszökevények, akik a rifkabilok idegenlégiójában szolgáltak és onnan megszöktek, azt beszélik, hogy a rifek seregében irgalmatlanul szigorú a fegyelem, a tüzéség parancsnoka Erblsch volt német alvezetés és a rifek főhadiszállása most Suk Targuit Suk Arbában van. Primo de Rivera tábornok november 1-én Tetuanba fog érkezni, ahol már készülnek ünnepies fogadtatására. Ebből az alkalomból az idegen légió egy harminchat éves ezredesét a diktátor tábornokká fogja előléptetni.

Tizenkétévi börtönre ítélt testvérgyilkos

Az albunári halálos kocsmai verekedés lólopásért nyolchavi börtön

Tárgyalások a noviszadi semmitőszéknél

Slukics Milán sombori földmives 1923 október 29-én a zsarkovácski szálláson nézeteltérésből kifolyólag késével több ízben mellbeszurta bátyját, *Slukics* Mitát, aki november 6-án belehalt sebeibe.

A noviszadi törvényszék múlt évi június 20-án öt évi börtönre ítélte a testvérgyilkost, aki részegséggel védekezett.

A noviszadi felelőbírói bíróság ezévi május 13-án megváltoztatta az elsőfoku ítéletet és a vádlott büntetését öt évről tizenkét évi börtönre emelte fel. A noviszadi semmitőszék hétfőn elutasította a beadott semmiségi panaszokat.

Alibunáron, Malcsok Sándor kocsmájában múlt évi február 15-én verekedés volt, amelyben Zsivkov Kamenko albunári gazdag földbirtokos vitte a főszerpet. A duhaj Zsivkov egy szódásüveggel fejbevágtá *Gruin* Péter albunári földmivest, akinek fejsebe néhány héten belül gyógyult meg. Sokkal vézetesebb volt az a késszurás, amellyel Zsivkov *Barbu* Aront terítette le, akit késével nyakszirten szurt.

A pancsevői törvényszék a múlt évi január 17-én megtartott főtárgyaláson hét évi fegyházbüntetést rótt ki Zsivkovra.

A noviszadi felelőbírói bíróság ezévi június 24-én elfogadta Zsivkov védekezését, hogy tettét erős felindulásban követte el és büntetését hét évi fegyházból öt évi fegyházzá szállította le.

A noviszadi semmitőszék hétfőn elutasította az elítélt és az ügyész semmiségi panaszait.

1923 március hó 1-én *Gyukics* Stevan csurogi földmives, *Stein-Szász* Mártonnak azt az ajánlatot tette, hogy a tőle a forradalom idején ellopott négy lovat jutalom ellenében visszaszerzi. Szász Márton át is adta *Gyukics* Stevannak a négy ló járulatát, amelyek segítségével *Gyukics* a négy lovat meg is találta, de ahelyett, hogy azt jogos tulajdonosának visszaadta volna, eladta és a pénzt megtartotta.

Hasonlóképpen megkárosította *Gyukics* Schossberger Dániel noviszadi lakost, akitől 1919 június 6-án egy kocsit csalt ki, amelyet eladott és a kapott kétezer koronát magának tartotta meg.

A noviszadi törvényszék nyolc havi börtönre és tíz napi elzárásra átváltoztatható kétszáz dinár pénzbírságra és négy évre politikai jogának elvesztésére ítélte. Az ítéletet ezévi május 20-án a felelőbírói bíróság és hétfőn, a semmitőszék is helybenhagyta.

A szuboticiai törvényszék múlt évi május 27-én *Matkovich* Róza szuboticiai lakost két havi fogházra ítélte, mert 1923 január 12-én *Póka* Anna szuboticiai lakostól több butortárgyat lopott nyolcezer korona értékben.

A noviszadi felelőbírói bíróság ezévi május 8-án helybenhagyta az ítéletet és megtoldta azzal, hogy kimondotta a vádlott politikai jogainak egy évre való felfüggesztését is. A semmitőszék hétfőn elutasította a beadott semmiségi panaszokat.

A pancsevői törvényszék két évi fegyházzá ítélte *Paunovics* Stampora Pétert, aki erős felindulásban agyonszurta régi haragosát, *Vlaovics* Lázár földmivest. A felelőbírói bíróság *Paunovics* büntetését másfél évi börtönre változtatta. A noviszadi semmitőszék a hétfői tárgyaláson elutasította a semmiségi panaszokat.

HIREK

Jeltelen sír

*Mindenki fekszik, minden elaludt
A zongora horkol, a tükör fekte
Csak a kályha világít s mellette
Kiolvasott újság fekszik a földön.*

*Hallgat a kalap, a virág, az öltöny,
A zsebkész, a fotel, a puha kerevet.
Senkisémet lát, a szívem dobog
Lassan kinyujtom gyöngye kezemet.*

*Senkisémet lát, egy szem sem vádol
A tükör fekte, csak a kályha morog
S a turáni Nagyur sétál a falon.*

*Átkod Nagyur beteljesül. Hiába nevelsz
Tudom te vagy a végzetem.
A tudóm sípol, mindenki alszik
S a cigarettet a számba veszem*

*A zongora horkol, a kályha világít
Bűnt tettem, a sors perbe fogott.
Siessünk cigarettre, fizetni akarok
A tárcában még tíz vár a sorsodra,
Gyuljon, égjen, világítsd be az ablakot
Higylék lent, hogy két a nap
Indul az élet, hogy győzött az álmom...*

*Fent akkor leszek én halott
Legyőzött, megnyugvoft
Mosolygó halott.*

Lukovics Imre

Az óra elüti az éjfelet

Halottak napjának gyászruháját öltötték ma a temetők. Halottakhoz szomorú vizitbe zarándokoltak kegyeletes élők. Ajándékot vittek a holtaknak, néhány szál virágot, meg egy gyertyaszálát azok, akik talán holnap már maguk is kinyult némaságban az itthagyt élők látogatására várnak. Diszbe öltöztek a temetői némaságban a sírok: nagy sírkövek és kis fakeresztek alján egyformán kigyultak a kegyelet lángjai és pompázó koszorúk vagy szerény bokrétták hirdették az emlékezést.

A feldiszlített sírok között elindultam egy jeltelen sirt keresni. Milyen szomorúak az ünnepi áhitatban az elhagyott sírok, amelyeket gaz és dudva nőtt be. A disztelen fakeresztről az eső rég lekoptatta a nevet, azt az egyetlen szót, ami még idekapcsolja a holtat az élthez, a virágnak, mécsesnek nyoma sincs seho! és hozzátartozók nem vizitálnak az árva halottnál. Ilyen jeltelen sirt kerestem. Téged akartalak kegyeletes érzesse! meglátogatni *Lukovics* Imre, aki újságíró voltál, mint mi, akik ma még az étellel hadakozunk és csak a halál ünnepnapján menekülünk az élet nyüzsgéséből. Hozzátok, hogy Nektek tisztelgünk néma halottak. A Te örök lakásod kapujában akartam az emlékezés mécsét gyújtani *Lukovics* Imre, aki a barátunk voltál és három esztendővel ezelőtt felcserélted a szerkesztőségi íróasztalt a földbeágyalt deszkakoporsóval. A kegyelet virágait akartam jeltelen sírodra szórni, akinek itt nincs senkije, aki árva, elhagyatott vagy a halálban is, akárcsak az életben voltál...

Lukovics Imre, szegény árva halott barátom, ne haragudj rám, hogy mégsem látogattalak meg. Én elindultam az ünnepi diszbe öltözött temetőben a jeltelen sírok felé és kerestelek. De a Te három éve megásott sírod olyan jeltelen, hogy nem tudtam ráakadni. Szemlélt tartottam a korhadó fakeresztek alatt nyugvó halottak során, de nem találtam meg a Te nevedet a kopott, elmosott felírású fakereszteken. Az élők pedig olyan tudatlanok és közömbösek. Mert lásd, én hozzájuk is fordultam naiv bizakodással. Azt hittem, hogy valahol a halottakat is számontartják, úgy gondoltam, hogy a temetőben is van valami telekkönyv-féle, ahol feljegyzik, hogy ki melyik parcellába költözött. A kérdé-

semre furcsa csodálkozás volt a felelet. Az emberek itt ugylátszik bántó bölcseséggel intézik a holtak dolgát, azt felelték a temető urai, hogy akit egyszer eltemettek, azt nem lehet többé megtalálni.

Nem is találtam a sírodra árva halott barátom, bárhol is szerettem volna vizitálni Nálad. A jeltelen sírok közt is ugylátszik a legjeltelenebb a Tiéd, aki három év előtt még újságot írtál, a mások fájdalmait szenvedted, amikor fájdalmasan sípolt a tődöd és a mások örömeit egyengetted, amikor örömtelen haldoklás volt a fiatal életed. Jeltelen sírodát birtokába vette az enyészet és én egy szomorú elhagyatott sírra helyeztem a kegyelet virágait, a Tiéd helyett, ismeretlen sírra, amelyről már a fejfa is hiányzik. Hátha éppen Te pihensz a jeltelen, disztelen rögök alatt... Az emlékezés mécsesét pedig itt gyújtjuk meg Neked az újságasabók egy napos örökkévalóságában, ami Neked, aki újságíró voltál, bizonyára a legszebb emléktábla. Elsárgult kéziratodban örözött utolsó verseddél feltámasztunk egy napra szegény árva halottunk, *Lukovics* Imre.

László Ferenc

Danisics-emléknap Szuboticián. November 13-án rendezik meg Szuboticián a Danisics-emléknapot, amelynek előkészületei már folynak. Az emléknap programját egy bizottság fogja kidolgozni, amelynek tagjai: *Gyorgyevics* Dragoszláv főispán, *Atyimovics* Miodrag dr. a jogakadémia dékánja, *Ralsics* Sándor alpolgármester, *Mándics* Mihály könyvtárigazgató, *Gárics* Jován a főgimnázium, *Evetovics* Mátyás dr. a leánygimnázium, *Vujics* Grgur a tanítóképző igazgatója és *Jakovljevic* Obrád, városi adófőnök.

Gyásznap a beogradi német katonatemetőben. Beogradból jelentik: Mint minden esztendőben halottak napján, hétfőn is gyásznap volt Beogradban a Topcsiderben, a Panov Brdón levő katonai temetőben, ahol nemcsak német, hanem szerb katonák is nyugosznak. A hétfői ünnepségen *Olshausen* beogradi német követ és felesége, továbbá *Trifunovics* Misa vallásügyi miniszter képviselőjében a vallásügyi minisztérium osztályfőnöke, *Panovics* Zsifkó, valamint a beogradi német kolónia csaknem valamennyi tagja megjelent. A temetőben *Olshausen* követ nagy beszédet mondott, majd *Turák* evangélikus lelkész tartott isztentiszteletet, amely után koszorukat helyeztek el a temetőben nyugvó szerb és német hősök emlékoszlopán.

Halálozás. Sztarakanizsáról jelentik: *Oroszi* Ferenc a sztarakanizsai Önszervezet vezetője 25 éves korában hirtelen meghalt. Holttetését vasárnap temették el nagy részvét mellett.

Az Orjuna propagandagyűlése Délbácskában. Noviszadról jelentik: Dr. *Leontics* Ljuba, az Orjuna noviszadi szervezetének igazgató alelnöke és *Jevgyevics* Dobroszláv, a Vidovdán szerkesztője vasárnap Glozsánban, Petrovácon, Kulpinon és Kiszácson propagandagyűléseket tartottak.

Bartl Miksát, a hirhedt könyvtolvajt, most könyvlopásért újra letartóztatták. Bécsből jelentik: *Bartl* Miksát, akinek ügye néhány hónap előtt Bécsben nagy feltűnést keltett, Berlinben, ahol ugyancsak mint orvos lépett fel, újabb könyvlopás miatt ismét letartóztatták. *Bartl* mint ismeretes, évekkal ezelőtt fogházra ítélték. Orvosi tanulmányokat folytatott és a fogságban végzett tanulmányok és hamisított tudori oklevél segítségével hosszabb időn át segédorvos volt az egyik bécsi kórházban, míg végre többször elkövetett könyvlopás miatt letartóztatták.

A magyar ellenzék a felsőházi vita során tisztázza a mandátummeghosszabbítás kérdését. Budapestről jelentik: Az 1925—26-iki évi költségvetés megszavazása után, január elején a felsőház törvényjavaslatait fogja tárgyalni a nemzetgyűlés és az ellenzéki pártok elhatározták, hogy a vita során nyílt színelvülésre kényszerítik a kormányt a nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítása ügyében. Új szakasz beiktatását fogják ugyanis javasolni és ebben teljesen ki akarják zárni annak lehetőségét, hogy a kormány 1927. éven túl halaszthasson a választási rendelet szerint is ekkor esedékes parlamenti választást. A felsőházi javaslat megszavazása után megalakul az új országgyűlés, amelynek első föladata az 1926—27. évi költségvetés letárgyalása lesz, bár könnyen megtörténhetik, hogy még az új költségvetést is a jelenlegi nemzetgyűléssel fogják letárgyalni.

Bródy Sándor-emléknapot rendeztek Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar színház kegyeletes emléknapjával hódolt a múlt évben elhunyt Bródy Sándor emlékének. Parádés szereposztásban színre került Bródy Sándor világsiker aratott színdarabja, a *Tanítónő*. Az előadás megkezdése előtt báró *Hatvany* Lajos tartott emlékbeszédet Bródy Sándorról.

Oroszországban érvénybelépett az új büntetőtörvénykönyv. Moszkvából jelentik: Az orosz végrehajtó bizottság ülésén *Krijenko* főügyész ismertette az új orosz büntetőtörvénykönyv fő alapelveit. Az új büntetőtörvény, az 1922. évi törvénnyel szemben nemcsak a szovjet ellen elkövetett cselekményt, hanem a cselekmény elkövetésének lehetőségét is bünteti. A 18. szakasz pedig a büntetett előéletű egyéneknél egy bűnös környezethez való csatlakozást is büntetendőnek tart. Érdekes az új büntetőtörvénykönyvnek az a rendelkezése is, amely lényegesen korlátozza a golyóáltali halálbüntetést, amit csak a legsúlyosabb esetekben szab ki. Ezek között van az állami javak eltulajdonításának bűncselekménye, ami az utóbbi időben ugyancsak nagyon gyakori lett, különösen azóta, amióta a pálinka árusítást újból megengedték. Új a büntetőtörvénykönyvnek az a rendelkezése, amely bünteti azt a férjet vagy asszonyt, aki házastársát betegséggel megfertőzi.

A második internacionale és a locarnoi egyezmény. Londonból jelentik: A második internacionale végrehajtó bizottságát november 4-ére váratlanul ülésre hívták össze Londonba. Az ülés hirtelen összehívását az európai politikában a locarnoi egyezmény következtében előállt helyzetváltozással hozzák összefüggésbe. Budapestről *Peidl* Gyula szociáldemokrata képviselő elutazott az ülésre.

A görögök mindent elpusztítottak a bolgár falvakban. Szófiából jelentik: A Vöröskereszt kiküldöttjei a görög csapatok által kiürített bolgár falvakban megállapították, hogy a lakosság helyzete a legkétségbeejtőbb. Leirhatatlan látványt nyújtanak a görögök által elpusztított falvak. Hatszáz embernek még a legszükségesebbje sincs meg, nincs egyebük, mint az a ruha, amely a testükön van.

Rendőrség őrzi Newyorkban az olasz adósságrendező bizottságot. Newyorkból jelentik: Az olasz adósságrendező bizottság szombaton Newyorkba érkezett. Minthogy a hatóságok az olaszokkal szemben fasiszta-ellenes tettektől tartottak, nagy rendőri készültség vonult ki a hajóállomásra, ahonnan az olasz bizottságot szigorú elővigyázati intézkedések mellett a washingtoni pályaudvarhoz kísérték.

BUTOROKAT
lefizetésre elad 6768
"ATLAS" d. d. Novisad, Šumadijska u. 10 (Haltérentul)

— **A budapesti jugoszláv követ Beogradban.** Beogradból jelentik: Popovics Tihomir budapesti jugoszláv követ Beogradba érkezett és hétfőn látogatást tett Nincsics külügyminiszternél. Az újságírók kérdésére Popovics kijelentette, hogy három napig marad Beogradban, de utazásának céljáról nem volt hajlandó nyilatkozni.

— **Becskerek és Pécs között közvetlen telefonforgalom indul meg.** Becskerekről jelentik: A becskereki postafőnökség közli, hogy november 1-től kezdve Pécs és Becskerek között Oszlijeken át megindult a közvetlen telefonforgalom. Egy beszélgetés díja harminckét és fél dinár. Meghívás harminc dinár.

— **A moszkvai sakkverseny.** A moszkvai nemzetközi sakkversenyen nov. elsején tíz külföldi és tíz orosz mesterjátszó mérte össze erejét. Az elsőre Capablanca világbajnok, dr. Lasker volt világmester pályáznak a legtöbb eséllyel, azonban Marschall, Réti, Rubinstein, dr. Vidmar, dr. Tartakower, Bogoljubov, Torre, Spielmann, Sämisch is veszélyes versenytársak. Lasker, mint a múlt évben Newyorkban és Moszkvában is, meg akarja előzni Capablancát az első helyen. A volt világmester, bár ötvenhét éves, még mindig a régi félelmetes erőnek tartja magát. Az oroszok sorában kimagaslik a favorit Bogoljubov nagymester, azonban Selesniew, a két Rabinovics és Dus-Chotimirsky szintén ismert nemzetközi mesterek.

— **Kémkedésért letartóztatták a bukaresti Mosse-cég tisztviselőit.** Bukarestből jelentik: Az Universal jelentése szerint a berlini Mosse-ház bukaresti fiókjánál tartott házkutatást minisztertanács előzte meg. A kormányának kétségbevonhatatlan bizonyítékai vannak arra vonatkozólag, hogy a Mosse-cég bukaresti háza kémkedett. A biztonságiaknak állítólag olyan dokumentumok vannak a kezében, amelyek magas állású román hivatalnokok aláírását viselik magukon és amelyek magas összegű pénz felvételéről szólnak. A cég tisztviselőinek nagyrészt szombaton letartóztatták. A biztonsági vezetője, aki különben a minisztertanácsban is részt vett, Sinájába utazott, hogy jelentést tegyen Bratianu miniszterelnöknek a történetekről.

— **Halálos repülőkatasztrófa Dániában.** Kopenhágából jelentik: A dán repülőgéptársaság vasárnaponként repülőkirándulásokat szokott rendezni a főváros fölött a nagyközönség számára. Az egyik repülőgépen öt utas szállott föl a pilótával, de alig emelkedett a magasba a gép, egy fordulónál felbillent és lezuhant. A pilóta és három utas szörnyen halt, a másik kettő súlyosan megsebesült.

— **Tkalcsics Juraj hegedűművész noviszdai hangversenye.** Noviszdáról jelentik: Tkalcsics Juraj, a jugoszláv származású európai híres hegedű- és gordonkaművész, aki Párisban, Londonban és Bécsben nagy sikereket aratott, Licar Ciril zongoraművész kíséretében november 11-én este 8 és fél órakor a Sloboda nagytermében hangversenyt rendez. A koncert műsorán szerepel: Lalo — violoncsello, Bach — koncert d moll, Suita III. — csellósolo, Boccherini — csellósolo és zongora A dur, Davidov — Notturmo és Popper — La filense. Jegyek elővételben a Bácsme gyei Napló fiókkiadóhivatalában (Wilson-tér 7. Telefon 580) kaphatók.

— **A petrovoszelói malmok áldozatai.** Petrovoszelóról jelentik: A petrovoszelói Freund-féle gőzmalomban Karbiner József malomtulajdonos jobbkeze két henger közé került és szétronszolódott. A Varga és Deli-féle malomban egy leszakadt géprezsz Salgó Mihály fűtő jobbkarját összeronszolta.

A nyolcvanéves csendbiztos büne

Hamis tanúzásra való felbujtással vádolják Rózsa Sándor betyárainak remét

Szentáról jelentik: A szentai járásbíróóság szombaton tartott helyszíni tárgyalást Molon Karakás Gáborné korcsmáros és Becin Rankó földműves perében.

A pert Karakás Gáborné indította Becin ellen, akitől azon a címen, hogy őt egész életére nyomorékká tette, kártérítést követel. Két évvel ezelőtt ugyanis egy téli estén Becin Rankó földműves ittas állapotban betért Karakásék korcsmájába és bort kért. Karakásné nem akarta kiszolgálni a részeg embert, mire az úgy meglökte a szerencsétlen öregasszonyt, hogy agyvázkódást szenvedett és örök életére munkaképtelen nyomorék lett.

A helyszíni tárgyaláson érdekes fordulat történt. A tanuvallomások során Radonics Milos tanu kijelentette a bíróság előtt, hogy Karakás Gábor neki és még két másik társának, akik szintén tanuként szerepelnek a perben, százhusz

dinárt ígért, ha hamisan tanuskodnak. Radonics vallomását másik két tanu is megerősítette, mire a járásbíróóság a tanuvallomások alapján indítványt tett a szubotícai ügyészségnek, hogy Karakás Gábor nyolcvan éves molli korcsmáros ellen hamis tanúzásra való felbujtás címen indítsa meg az eljárást.

Ezt az ügyet az teszi érdekessé, hogy Karakás Gábor, aki egyébként nagybátyja volt Szubotica város elhunyt főkapitányának, Karakás Gábornak, egyik legnevezetesebb embere volt a Bach-korszaknak. Az ötvenes évek betyár-világában csendbiztos volt Karakás, Ráday Gedeon jobbkeze, ő ügyelt a Tiszamellék közbiztonságára. Molon még ma is beszélnek az egykor rettegett csendbiztos bátor tetteiről, többek közt arról, hogy — mint ment öle az Alföld leghíresebb betyárjával, Bogár Imrével, akit azután lefegyverezve, személyesen kísért be a szegedi várba.

— **Automobilszerencsétlenség áldozata lett a bécsi urlovasok helyettes elnöke.** Bécsből jelentik: Bümel Viktor ismertnevű sportmann, az osztrák urlovasok szövetségének helyettes elnöke, a Mária Zell felé vezető országúton szerencsétlenül járt automobiljával, amelyet maga vezetett. A gépkocsi egy fordulónál a két méter mélységű árokba zuhant, ráesett Blümel Viktorra, akit holtan huztak ki. Hátgerince törött el.

— **Zita exkirályné legfiatalabb öccse megházasodott.** Párisból jelentik: Lajos páрмаi herceg, a néhai bourbon-páрмаi herceg 18-ik gyermeke, Zita exkirályné legfiatalabb öccse, Párisban nőül vette Mária Lujza hercegnőt, Clermont-Tonnere márkilányát. A vőlegény 27 éves, menyasszonya 31 éves. Az esküvő a párisi érsek magánkapolnájában volt a legszűkebb családi körben. Azt híresztelték megelőzőleg, hogy Zita exkirályné Lequeitől Párisba fog jönni öccsének esküvőjére, de ez a hír nem volt igaz.

— **Halálos rugások több angol futballmérkőzésen.** Londonból jelentik: Futballversenyen egy középpangliai kis városban a mérkőzés olyan heves volt, hogy egy játékosat hasba rugtak és ott halt meg a nézők szeme előtt. Hasonló szerencsétlenség történt Leicesterben. A londoni Tottenham Hotspur csapat két játékosát eszméletlenül vitték ki a porondról.

— **Lederer né novemberben kerül a Tábla elé.** Budapestről jelentik: A halálra ítélt Lederer Gusztávné bűnyűgyének felelősségi tárgyalásában hétfőn döntöttek az ítéltáblán. A tábla főtárgyalást Kállay Miklós tanácselnök tanácsa tartja. A tárgyalásra három napot tüztek ki a táblán, november 23., 24. és 25-ikét.

— **A Bega halottja.** Becskerekről jelentik: A Bega átvészelt vasúti hidról — mint annak idején már megírta a Bácsme gyei Napló — október 24-én délelőtt egy ismeretlen férfi a folyóba vetette magát. A hídőr és egy halász a segítségére siettek, de már nem lehetett megmenteni. Hétfő reggel az écskai csendőrség telefonon jelentette, hogy a Bega-ból kifogtak egy férjhiolttestet. A zsebében talált okmányok Bradma Mihály harminckét éves géplakatos nevére voltak kiállítva. Megállapították, hogy a kifogott holttest azonos Bradma Mihállyal. Bradma iszákos ember volt és emiatt állandó vizzálykodásban élt a feleségével. Levelet nem hagyott hátra. Hétfőn délután temették el.

— **Budapesti színészek kegyelete.** Budapestről jelentik: Vasárnap leplezték le a Kerepesi-temetőben a magyar színészet halottainak: Németh Józsefnek, Papp Mihálynak és Boros Endrének, a rákoskeresztúri temetőben pedig Nydrái Antalnak és Kertész Endrének síremlékét.

— **Uj egyenruhát kapott a noviszdai rendőrség.** Noviszdáról jelentik: Mihalczics Sztanoje rendőrfőkapitány intézkedésére a rendőrség új egyenruhát kapott. Az új egyenruhákat hétfőn már szét is osztották.

— **Ellopták a kerékpárját.** Noviszdáról jelentik: Seván László petrovadani lakos feljelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen tettes, a noviszdai Elit-kávéház elől ellopta a kerékpárját. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Műkedvelői színelőadás Pácséron.** A pácséri műkedvelők asztaltársasága november nyolcadikán este a Népházban előadja Az ördög mátkája című háromfelvonásos színművet. A kitűnő pácséri műkedvelők előadása iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— **Egy B-listás tanító konyhakéssel agyonszurta a feleségét.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Pöldvály Rezső B-listára helyezett, illetve fegyelmi utón elbocsátott állami tanító, aki elbocsátása óta évek óta a legnagyobb nyomorban él, huszonkét éves feleségét konyhakéssel leszurta. Az asszonyt álmában érte a halálos szurás. A gyilkosság után a tanító eltávozott lakásáról. Egész éjszaka a városban bolyongott, majd reggel kilenc órakor jelentkezett a rendőrségen, ahol kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a rájuk szakadt nagy nyomorúság miatt állandó volt a veszekedés közte és a felesége között és elkeseredettségében szurta le az asszonyt. A gyilkos férjet a rendőrség letartóztatta.

— **Vérmérgezést kapott nyulnyuzás közben.** Adáról jelentik: Vrgov Kojó közönségi dobos nyulat nyuzott. Munkaközben az orrát felvakarta, úgyhogy vérmérgezést kapott. A szerencsétlen ember rettenetes kínok között halt meg.

— **Felmentették a kémkedés vádjától.** Noviszdáról jelentik: A noviszdai törvényszék hétfőn tárgyalta Leicheim József bűnyűgyét, akit az ügyészség azzal vádolt, hogy a budapesti katonai parancsnokság megbízásából a Vajdaságban több társával együtt kémzolgálatot teljesített. Leicheimet 1922-ben a szubotícai rendőrség tartóztatta le és szállította a noviszdai ügyészséghez. A bíróság, miután Leicheim bűnyűgye nem volt bizonyítható, a vádlottat felmentette.

— **Véres összeütközés Radicspártiak és az Orjuna helyiszervezete között.** Susakról jelentik: Vasárnap este a Susak mellett levő Skrljeva községben véres összeütközés volt az Orjuna és a Radics-párt helyi szervezetei között. Az orjunások vasárnap egy házi ünnepségének alkalmával nagy uccai tüntetést rendeztek és ez alkalmával került sor az összetűzésre. A verekezés során mindkét részről többen megsebesültek, a két Radics-párti Pavics testvér halálos sérüléseket szenvedett. A harcnak a csendőrség vetett véget. Az összetűzés okozóinak kinyomozására megindult az eljárás.

— **Uj táblák és házszámok a becskereki uccákon.** Becskerekről jelentik: A becskereki uccákat, mint annak idején valamennyi vajdasági város uccáit, átkezesítették és a régi táblákat mindenünnen levették. Az új uccatáblák és házszámok hosszú idő múltán most végre elkészültek és már meg is kezdték a felrakásukat. A hét végéig minden ucca el lesz látva új táblával és a házak házszámával.

— **Vasúti katasztrófa Svédországban.** Stockholmból jelentik: Nagy vasúti szerencsétlenség történt vasárnap reggel Malmö előtt. A stockholmi ugynevezett kontinentális gyorsvonat, amely esti 8 órakor indult el, reggel 8 órakor hibás váltóállítást miatt közvetlenül a malmöi állomás bejárata előtt kisiklott. A két utolsó személykocsi és a hálókocsi kizökkent a sínekkel és felborult. Csodával határos, hogy a zsúfolt személykocsikban csak két utas sebesült meg súlyosabban. A szolgálatot tevő kaulauz, aki a felborult kocsik egyike alá került, szörnyen halt.

— **Asszonyok tolvajbandája.** Noviszdáról jelentik: A szrbobrani csendőrség 1920 november 22-én letartóztatta Lantos Mária, Kiss Anna és Sipos Etel szrbobrani asszonyokat, akik 1918 júliusától 1920 októberéig tizenötrendbeli lopást és betörést követtek el a községben. A betörést a banda egyik tagja követte el, a másik segédkezett neki, a harmadik pedig vigyázott, hogy társaik meg ne lépják. A csendőrség megállapítása szerint a lopott holmik értéke meghaladta a százezer koronát. A banda vezetője Sipos Etel 1921 február 24-én megszökött a noviszdai ügyészség fogházából és elrendelték országos körözését. A szarajevói rendőrség most értesítette a noviszdai ügyészséget, hogy Sipos Etel egy újabb bűncselekménnyel kapcsolatban elfogták és a vizsgálat lefolytatása után Noviszdára fogják szállítani.

— **A berlini Frontbanner beteges hajlamu vezetői.** Berlinből jelentik: A politikai rendőrség, amely élénk figyelemmel kíséri a különböző nacionalista szövetségeket, letartóztatta a Frontbanner nevű szervezet kilenc vezető tagját, még pedig nem titkos szervezetek vagy bujtogatás, hanem homoszexuális vétések miatt. Köztük van Röhrbein szolgálaton kívüli viszonyban lévő kapitány, aki Ludendorff képviselője Berlinben. Mikor a bűnyűgyi rendőrök megjelentek a kapitány lakásán, egy serdületlen kora fiatalembert találtak nála, aki bevallotta, hogy Röhrbein fenyegetésekkel kényszerítette őt lakására és félelmében engedelmessé vált. A többi letartóztatott Frontbanner-vezető áldozatait is kiküldtette a rendőrség. Csupa fiatalember, akik beismerték, hogy a szervezetben rangfokozattal kecségettek őket, ha »kezesen« viselkednek.

MAI HENRIK és FIA

orvosi szakkönyvkereskedő és könyvkiadó
BUDAPEST, IV, MUZEUM KÖRUT 35c.

Most megjelent orvosi könyvjegyzékét szakemberek részére bérmentve megküldi. 9180

— A Radics-párt győzelme a goszpiczi községi választásokon. Zagrebból jelentik: A vasárnap Goszpiciban megtartott községi választásokon a Radics-párt tizenöt, a radikális-párt két mandátumhoz, a Prbicsevics-párt pedig hét mandátumhoz jutott. Az eredmény annál meglepőbb, mert Horvátországban eddig Goszpic volt a független demokrata-párt legerősebb kerülete.

— Tizenhét ember halála a gelsenkircheni bányában. Gelsenkirchenből jelentik: A Phoenix részvénytársasághoz tartozó Holland aknában szombat este eddig még föl nem derített okból bányarobbanás történt, aminek következtében tizenhét személy meghalt és kettő könnyebben megsebesült.

— Brutális rendőrkaplár. Noviszadról jelentik: Dorozslacski Alekszandar noviszadi rendőrkaplár, Ivkovic Milán rendőr és Matice Jezsin titkosrendőr 1922 november 12-én éjjel bikacsokkal és puskatussal súlyosan összeverték Lukics Jován rendőrt. Dorozslacski ugyanezen éjjel bikacsokkal véresre verte Lezeceev Adanasz földbirtokost. A hivatalos hatalommal visszaelő rendőrök ügyében kedden ítélik a noviszadi törvényszék.

— Apasági keresetet indított egy cseh asztalos leánya Jenő főherceg ellen. Maehrisch-Ostrauban Ádám Anna Mária 34 éves asszony apasági keresetet adott be Jenő főherceg ellen és a pört ezen a héten fogja tárgyalni a törvényszék. Előadja keresetében, hogy édesanyja, aki egy tescheni asztalosmesternek volt a felesége, 1890-ben kedvese volt a főhercegnek s ebből a viszonyból született ő, akiről a főherceg eleinte gondoskodott is, de aztán nem akart többé róla tudni. Születésének titkát anyja árulta el neki halálos ágyán. Ugyanakkor átadott neki egy karcstátot, amelyen Jenő főherceg monogramja van bevésve és elmondta, hogy a háboru idején egy tiszt jelent meg nála s visszakövetelte azt a fényképet, amelyen anyja együtt volt lefényképezve Jenő főherceggel. Ez azért történt, mert anyja pénzbeli segítséget kért a főhercegtől, mivel időközben tönkrement a család. Nemskóra azután a főherceg adjutánsa jelentkezett és visszakövetelte az áruló aranykarkötőt, de anyja nem adta oda. A keresetbe néhány írás van mellékelve, a melyből kiderül igényének jogossága. Talán nem fog pörre kerülni a sor, mert az egykori Jenő főherceg Svájból Maehrisch-Ostraubába küldött egy ügyvédet, hogy természetes leányának jogi képviselőjével békés megállapodást létesítsen. Érdekes a dologban az, hogy Ádám Anna Mária most jegyben jár egy volt osztrák katonatiszttel, aki abban az ezredben szolgált, amely Jenő főherceg nevét viselte.

— Kinin, Duna, gáz, revolver, második emelet, aszpirin és kötél: hét öngyilkosság történt vasárnap Budapesten. Budapestről jelentik: Vasárnap reggel az Operaház Dalszínház-uccai kapujánál kininnel megmérgezte magát Kovács Mihályné varrónő. A mentők a Rókusba szállították. — Nem sokkal később a Dunához hívták a mentőket, ahol Gönye Gyula pincér a Dunába vetette magát, de még mielőtt elmerült volna, kimentették. — Kron Stefánia cselédnő a Buljovszki-ucca 7. szám alatti házban nyitvahagyta a gázcsapot és mire észrevették, meghalt. — Ugyancsak meghalt Csató László dohánytözsdedtulajdonos, aki a Felsőerdősor-ucca 23. számú házban levő lakásán fűfelőtte magát. Tették oka: életuntagság. — A Mészáros-ucca 60 szám alatti dobozgyárban Németh Márton munkás a gyárépület

második emeletéről öngyilkossági szándékból leugrott. Súlyos belső sérülésekkel a Rókus-kórházba szállították. — Érsek Annak ápolónő a Gólya-ucca 43. számú házban levő lakásán aszpirinnal megmérgezte magát. — Tóth Gizella cselédnő a Városligetben az egyik néptelenebb uton kikeresett egy fát és ruhaszáritó kötéllel felakasztotta magát. Szerencsére hamarosan észrevették, levágták a kötelet és a 17 esztendőes cselédnőt a mentők a Rókus-kórházba szállították. Tették oka — szerelmi bánat.

Dr. Hirth Ferenc ügyvéd irodáját Postanska ul. 1. sz. alá (Posta és Vöröskör iskola közötti utca) helyezte át.

Dr. Majoros István fogorvos rendelőjét Trg. Szlobode 2—5. szám alá helyezte át. (Városházával szemben, az autótaxi állomás fölött.)

Dr. Willheim Imre operatőr, kórházi főorvos amerikai tanulmányutjáról hazatért és rendeléseit újból megkezdte.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

Lakásberendezések, hálók, ebédlők, uriszobák, stb. stb. egyszerűbb és díszesebb kivitelben legolcsóbban Braća Goldner jégszekrény, fabutor és rézarugyárban szerezhetők be. Subotica, Jugovića ul. 20.

SPORT

Szezonzárás előtt

Káics és Roglics a góllövő rekorderek

Vasárnap játszották le a szuboticei bajnokság utolsó előtti fordulóját. Még mindössze két mérkőzés van hátra, a melyeket a jövő vasárnap fognak lejátszani, részben Szubotican, részben Somborban. A vasárnapi mérkőzések eredményei csupán annyiban hoztak változást a bajnoki táblázaton, hogy a Sand a ZsAK elé került. Az első helyen most már minden körülmények között a Bácska marad, míg a második helynek három jelöltje is van: az SzMTC-nak, a Szomb. Sportnak és a Sandnak. A harmadik hely pedig a tavaszi szezonig a szuboticei Sporté marad. A bajnokság jelenlegi állása a következő: 1. Bácska (7) 12 pont, 2. Szuboticei Sport (8) 10 pont, 3. SzMTC (7) 9 pont, 4. Szombori Sport (7) 9 pont, 5. Sand (7) 8 pont, 6. Verbászi SC (8) 8 pont, 7. ZsAK (8) 7 pont, 8. Szombori Amateur (8) 4 pont, 9. Kulai AC (8) 1 pont.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések után, a góllövő statisztika a következőképp alakult:

Tíz gólt lőttek: Roglics (ZsAK), Káics (Szombori Sport), Nyolc gólt lőtt: Horvát (Sand). Hét gólt lőttek: Marczikics (Bácska), Szép (Verbász). Hat gólt lőttek: Jagicza (Szub. Sport), Katrinka (ZsAK), Hay (Amateur), Varga (ZsAK). Öt gólt lőttek: Berényi (Szub. Sport), Listyevics (Amateur), Barna II. (Sz. M. T. C.), Garamszeghy (Verbász). Négy gólt lőttek: Takács (Szub. Sport), Kikics (Bácska), Krausz (Sand), Rudics (Bácska). Három gólt lőttek: Spreizer (Szomb. Sport), Inotay (Szub. Sport), Kovács (Bácska), Rueskai (SzMTC), Schwarcz (Szomb. Sport), Barna I. (Sz. M. T. C.). Két gólt lőttek: Sárcevic (Bácska), Facsar (Sand), Hauszlohner (Verbász), Svraka (SzMTC), Damjanovic (Sand), Sulyok II. (Szomb. Sport), Elzász (Verbász), Popovics (Szomb. Sport), Sulyok I. (Szomb. Sport), Futó (Kulai AC), Besirovics (SzMTC), Ran-

kov (Kula), Rengei (Sub. Sport), Beleszlin (Sand). Öngólosok: Matarics (Amateur), Vukovics (Amateur). A legtöbb gólt (25) a ZsAK lőtte, a legkevesebbet (6) a Kulai AC. A legtöbb gólt (39) a Kulai AC kapta, a legkevesebbet (7) a Bácska.

Az olasz válogatott legyőzte a magyar vándorok csapatát. Az Olaszországban élő magyar játékosokból összeállított csapat 3:2 (2:0) arányban vereséget szenvedett az olasz válogatott tizenegyől. A magyar csapatból egyedül Hirzer játszott kitünően, a többiek nem igen okoztak gondot az olasz vendéglátóknak.

SEGED:

Békéscsaba—Szeged (városközi) 3:2.

POZSONY:

Amateur (Bécs)—Ligeti 4:1 (3:9). A bécsi csapa iskolajátékot produkált.

KOLOZSVAR:

Kinizsi (Temesvár)—Victoria 5:3 (5:0).

KRAKKO:

Svédország—Lengyelország 6:2 (6:1). A svéd csapat könnyen győzött.

BÉCS:

Admira—WSC 2:0

WAC—Rapid 2:1

Hakoah—Simmering 6:3

Slován—Floridsdorf 5:0

PÁRIS:

Barcelona—Páris városközi 3:2 (2:1). A spanyolokat csak Zamorra nagyszerű védése mentette meg a vereségtől.

BRÜSSZEL:

London vbl.—Belgium 3:2 (0:1).

LONDON:

Skócia—Wales 3:0 (0:0).

HAMBURG:

Holstein Kiel—Borussia 2:1.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. november 2.

Zürich, deviza 9.20.

Budapest deviza 1263—1267, valuta 1253—1267.

Prága deviza 60.025—60.525, valuta 59.80—60.30.

Berlin deviza 74.3—74.5 milliárd márka, valuta 73.8—74.2 milliárd márka.

Bécs deviza 1254.75—1258.75, valuta 1251—1257.

Trieszt deviza 44.75—44.85.

London deviza 273.

Newyork deviza 177.50.

Zürich, nov. 2. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 21.80, London 25.145, Newyork 5.19, Brüsszel 23.50, Milanó 20.53, Amsterdam 208.80, Berlin 123.60, Bécs 0.0073125, Szófia 3.75, Prága 15.375, Varsó 85, Budapest 0.007270, Bukarest 2.475.

Beograd, nov. 2. Zárlat: Páris 237.50, London 273.50, Newyork 56.40, Milanó 223.50, Amsterdam 22.70, Berlin 13.46, Bécs 7.96, Prága 167.60, Zürich 10.88, Bukarest 26.50, Szaloniki 74.

Zagreb, nov. 2. Zárlat: Páris 237—241, London 272.80—274.80, Newyork 56.30—56.90, Trieszt 222.48—224.88, Amsterdam 22.70—22.90, Berlin 13.40—13.50, Bécs 7.918—8.018, Prága 166.60—168.60, Zürich 10.855—10.935.

Noviszadi terménytözsde, nov. 2. Buz: 2 vagon bácskai 245 dinár, 5 vagon bácskai 247.50 dinár, 5 vagon bácskai 77 kilós, 2%-os Tisza 252.50 dinár, 2%

vagon bánati 76—77 kilós, 2%-os, Szentapartás 247.50 dinár. Tengeri: 1 vagon bácskai 172 dinár, 6 vagon bácskai új, Kelebia paritás, december—januári 125 dinár, 2 vagon szerémi, ljubljani paritás 182 dinár, 1 vagon szerémi Mitrovica paritás 152.50 dinár. Liszt: 1 vagon bácskai 6-os számú 242 dinár, 2 vagon kenyérliszt, 80%-os Petrovaradin paritás zsák nélkül 300 dinár, 2 vagon kenyér 80%-os Velika-Kikinda paritás zsák nélkül 302.50 dinár. Korpa: 3 vagon bácskai jutazsákban 112.50 dinár. Irányzat: nyugodt.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 302 (—3), Vukovár 284 (+6), Noviszad 274 (+4), Zemun 274 (+7), Szmederevó 334 (+), Orsova 257 (+24). Dráva: Terezinopolje —26 (—7). Száva: Zagreb —42 (—10), Sisak 135 (—35), Jasenovac 342 (—44), Bród 333 (+23), Samac 243 (—), Mitrovica 327 (—8), Beograd 200 (—8). Tisza: Senta 220 (—2). Kupa: Karlovac 84 (—8). Vrbas: Banja Luka 91 (—8). Bosna: Doboij 60 (—6). Drina: Zvornik 54 (—14).

KINTORNA

Klein a feleségével megáll a műői Vénusz szobra előtt.

— Mit szólsz hozzá? — kérdi az asszony.

— Pfüj, — mondja Klein.

— Te kiköpsz?

— Na hallod? — feleli Klein — most látom csak, hogy mennyire bebóvítottam magamat.

A szórakozott professzor vacsorára hivatalos. Evés közben rászól a házi-asszony:

— Tanár ur, ön a kezével eszi a sertéskarajt?

— Ah, bocsánat, — szól a tanár ur — azt hittem, hogy paradicsommártás.

Salamontól megkérdeik:

— Te, ki volt az a csinos kisfiu, akivel láttalak?

— Az anyósom.

Böxberger Bad-Kissingen

Alapítva 1711-ben.

KISSINGENI LAPDACSOK

SOVÁNYÍTÓTABLETTÁK

a legjobb szer székszorulás és hizás ellen. Kapható minden gyógyszerárban Suboticei lerakat: 4674

HERCZL JENŐ DROGERIA

Aleksandrova ulica 1,

S. H. S. Főlerakat:

„ISIS“ D. D. Zagreb-Beograd

Ne hitelezzen könnyelműen

Aki adósáról pontos és megbízható információt akar, forduljon

Radio Hiteletudósító Iroda

suboticei bej. céghez

Harambašićeva ul. 29. Postafiók 48.

8570

Az előkelő és művelt világ csak és kizárólag

Eau de Cologne Original Farina Gegenüber
gyártmányt használ

KAPHATÓ EREDETIGYÁRI ÁRON MINDEN ELŐKELEBB ÜZLETBEN

VÉDJEGY:

VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVÁ

VÉDJEGY:
VÖRÖS LÓTUSZVIRÁG AZ
ETIKETTRE RAGASZTVÁ

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Bergenthal Ernő ellen az utcán orvul való megtámadtatásomért a helybelli kir. járásbírósnál a bünyenítő fejelentést megtettem.

Vel.-Kikinda, 1925. október 28.

Wolf Lajos

Értesítés.

„Nada“ kiházasító és „Dar“ szülei segélyegyesület tagokat felvesznek. Harambašićeva ulica 25. Jogakadémia mellett.

Brandeis Lajos nevemben és részemre semmi néven nevezendő ügylet megkötésével megbizva nincsen, az ilyen minőségben kötött ügyleteiért nem szavatolok.

St.-Bečej, 1925. október hó 30.

Kobilarov Živko
fakereskedő

Gazdák Biztosító Szövetkezetének Sombor. Mol nagyvölgyi tanyám leégése alkalmából a kár liquidálásánál tanusított előzékeny eljárásukért és a kárösszeg gyors kifizetéséért fogadják hálas köszönetemet.

Tisztelettel
Blaskovits Fábrián

Óriás chrisanthem fővek

virágjával 15 faj és színben, földieper palánták beszerezhetők

Balog Lina cégnél

Subotica, Bárányszálló mellett

Három üzlethelyiség még e hóban a főtéren gyümölcs piacon örökáron eladó előnyös föltételekkel. Bővebbet Földes ruhaüzlet.

8941

DUNAV

BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB

Vezérügynökség: SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11
TELEFON 7—97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellátás, katonai szolgálat, tűz-, betöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10.000 din. tőke biztosítatik

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolesőbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica. Telefoni 190 sz.

Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota.
Telep: Sental put.

Mindenféle zsák, zsinagáru, tömlő és hevederek

PONYVA ÚJ ES HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN

Butorászövetek szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

A MINDENES

Irta: Marc Elder

Azon a napon, amikor Pouliguen néni megigérte Lapistané öngyűságának, hogy odaadja hozzá a leányát mindenesnek, fellélekzettek a háztartásban: ezuttal igazán vége minden házi bajnak, mert komoly, tisztességes lány áll helybe! Végre nem kell folyton az ezüstöt számlálni, kint lehet hagyni a kulcsokat! Három éve a legfurcsább istenteremtései váltogatták egymást Lapistaéknál, s hiába fizették őket dusan, arannyal, mint öngyűsága mondogatta, mind esetlen volt, ügyetlen, hűtlen, lompos, hasznavehetetlen.

Szerencsére Lapista ur, mint nemzeti muzeumi felügyelő, hivatalos utjain fűnek-fának elpanaszolta ezt a rettentő cseléd-nyomorúságot és a vidéki muzeumok őreit sorra faggatta:

— Nem tudna valami jó cselédet? Valami komoly, tisztességes lányt?

Dehogy is nem! Pouliguen néni tudott még pedig a tulajdon leányát. Micsoda egy lány volt! Tizennyolc éves, egy méter hetven centiméter! Micsoda lábak, micsoda karok! Lapista ur megindultan rebegett köszönetet a zsandárból vedlett derék örnek s tenyeres-talpas, nyeltes feleségének, hogy őt tüntették ki ezzel a drága kincessel. Rohanást sietett Párisba, hogy hirül vigye feleségének a nagy újságot. Öngyűsága nyomban nekifogott a nagytakarításnak, hogy minden ragyogjon, mire az új lány belép.

Végre egy este megérkezett Marie-Rose, a tagbaszakadt, feketehajú lány s mingyárt az első pillanattól fogva igen barátságosnak, korlátoltan és végtelenül jóakaratonak mutatkozott. Öngyűsága főzni taníttatta. Amint Marie-Rose meglátta öngyűsága első konyhaművészeti alkotásait, megnyalagatta a szája szélét és ámulatában felkiáltott:

— Tyü, de csudamód érti a nagysága!

— Csak bele kell kóstolnia, fiam, — biztatta öngyűsága. — Majd meglátja!

Másnap Marie-Rose három-négy burgonyaszéletet hozott be a tálon. Elcsodálkoztak, faggatni kezdték:

— Ejnye, hisz ez nem az egész! Kint hagyta a burgonyát a konyhában?

— Dehogy, csak belekóstoltam...

— Hogyhogy? Megkóstolta?

— Igen, igen, hogy jó-e már. Ennyi maradt mindössze, de bizony se ize, se büze.

Csak nagyon nehezen tudták leszoktatni arról, hogy így kóstolgatás közben meg ne eszegesse a főzelék vagy a pecsenye felét. Végre sikerült és Lapistaék úgy hitték, hogy miután Marie-Rose már valamelyest önállóan is tud főzni, meghívhatnak néhány vendéget egyszerű ebédre. Marie-Rose bemutatkozása kétségtelenül hatásos lesz. Majd kedélyesen elbeszélgetnek és zenélni is fognak.

A pecsenyéig nem is volt semmi baj. Ekkor azonban Marie-Rose lámpalázat kapott, félt, hogy odaég az ürücomb s mivel belülről csak nem akartak csemetni, hogy beviheti, türelmetlenségében berohant:

— Nagysága kérem, hozhatom-e már azt a vacakot?

A társaság kissé meghökkent, aztán felharsant a kacagás. Lapista ur magyarázgatni próbálta a dolgot, hogy hát a lány valami katonánál szolgált azelőtt és bizony minden igyekezetük ellenére sem sikerült leszoktatni a nyers-katonás kiszólásokról. Csakugyan, mikor a feketekávé s a likört felszolgálták, ezt mondta: »Itt a léloty! Itt a papramorgó!« Nagy sikert aratott vele. Madame Arnoudin énekelt aztán zongorakisérettel s mikor Lapistané egy pillanatra kiment, meglepte Marie-Roset, amint ott hallgatódzott az ajtóban. A lány egyáltalán nem lepődött meg, nem is védekezett, hanem ragyogó arccal közölte öngyűságával fölfedezését:

— Ezek aztán a gazdag emberek! Micsoda gazdag emberek!

Mivel Arnoudinék nagyon szegény emberek voltak, Lapistané csak Marie-Rose hosszas magyarázgatására értette meg, hogy a lány szemében a zene és a gazdagság azonos fogalmak voltak. Ezentul, ha Lapistaék sétájukból hazatértek, a lányt rendszeren a zongoránál találták: lelkesen verte a billentyűket és éktelenül üvöltött hozzá, alig tudták megállítani.

— Tyü, uram, ez aztán a csinnadratta! — mondta széles vigyorgással.

Lapistaék mégis szívesen tartották a Pouliguen-lányt, mert rendkívül tisztességes volt. Igaz ugyan, hogy bőven zudított rájuk meglepetéseket, de hát olyan kevés jó alkalom kínálkozik a nevetésre, hogy az ember igazán nem szívesen mond le az ilyen kitünő nevetető alkalmatosságról.

"DAMA" FEHÉRNEMUSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; azzur, tüazzur, filé-tírré és himzésekkel.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

ELADUNK

mindenféle erdélyi, boszniai és szlovén fűrészelt anyagot, faragott fát, valamint bognárfát, akác- és tölgy komlórudat, mindenféle tűzfát vagon-tételekben és felaprítva, házhoz szállítva a legolesőbb napi árban

TRANSYLVANIA EXPORT-IMPORT NOVISAD
NJI GOSEVA UL. 14. I. em.

A kiházasító egyesületek tagjai

10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak

ÁDÁM ÉKSZERESZNÉL SUBOTICA

Rudić ulica 6. — Sugar fűszeres-ház.

9033

Wohanka és Társa Utóda R.T.

malomépítő és motoravár Budanest

Teljes malomberendezések

Egyes malmi gépek

Díjtalan mérnöki látogatás

Költés-jvetés

Legújabb és legjobb rendszerű szívógáz- és nyersolajmotorok 5-200 HP-ig

Vezérképviselő az SHS királyság részére

FÖLDVÁRI LAJOS SOMBOR

Kraljevica Marija trg. br. 1.

Telefon 316.

Párisban

elintézendő ügyeket csekély díjazás mellett vállalok. Levelezés francia, német, magyar nyelven.

Alexis Nyitrai Páris VIe. 22. rue de l'Hirandelle.

Veszek használt

Ford személy- és teherkocsikat, valamint Fordson traktorokat

Esetleg ujjakkal be is cserélem

RODER DEZSŐ, SOMBOR

8908

R
1966

17.842

R!
Magyar Vidék

1935: 1-35. (dec. 18.)

1936: 1-41. (dec. 24.)
h: 19-20, 32-34.

1937: 1-26. (dec. 26.)
h: 3, 7, 22-25.

1938: 1-20. (sept. 4)
h: 16-17, 21-

1939: 3-15. (nov. 27)
h: 1-2, 4, 13-~~14~~, 16-

17.842

Magyar Vidék

1935: 1-35. (dec. 18.)

1936: 1-41. (dec. 27.)

h: 19-20, 32-34.

1937: 1-26. (dec. 26.)

h: 3, 7, 22-25.

1938: 1-20. (sept. 4)

h: 16-17, 21-

1939: 3-15. (nov. 27)

h: 1-2, 4, 13-~~14~~, 16-

Száraz belet

I. 60 dinár 100 mét.-kint

II. 50 dinár 100 mét.-kint

Sózott vastag szalámi-belet méterenkint 1 és 2 dinárért ajánl:

BÉLIPAR R.-T. Subotica

szállításra

3560

SZÜCS, SZŐRME- ÁRUHÁZ NETTEL és FARKAS

Kr. Petra 27. NOVISAD Telefon 187.
Központ: WIEN

Legnagyobb választék kész kabát és köpenyegben, ép úgy, mint nyers szőrmeáruban, a legolcsóbbtól a legfinomabbig.

NAGYBAN 9432 KICSINYBEN

Van szerencsém t. ve-
vőimet értesíteni, hogy
műhelyemet november
1-én saját házamba III.
Sremska ulica 6. (eze-
lőtt Bimbó utca) helye-
zem át. Ugyanott min-
dennemű javítást elfo-
gadok és kérem szíves
pártfogásukat.

Tisztelettel
Czirok József cipész.

OLCSÓ ÉS JÓ HÁZIKENYÉR

Dia. 3-75
Orient-keks karlabadi
készsersült, Grahamkenyér,
gyomor-
és cukorbajosoknak
Mayer Alfréd
villa-nyerőre berendezett
üzemében Subotica, Kakas
iskola mellett.

LEONHARDI TINTÁIT

TUSSAIT, RAGASZTÓIT, BÉLYEGZŐFESTÉKEIT STB. BEVÁLT
EREDETI RECEPTEK SZERINT GYÁRTJA

PENKALA - TVORNICA

EDMUND MOSTER I DRUG D. D. ZAGREB

I.-ső helyen való bekebelezésre dollárkölcönt keres

földbirtokos, 16—20.000 dollár vagy megfelelő dinárban
Elszámolás dolláralapon. — Cim a kiadóhivatalban.

MEGJELENTEK A Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár
Jézus Szent Szive Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus
protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita nap,
tár, az ünnepnepok vörösbetűvel való feltüntetése-
katholikus, protestáns és pravoszláv vasárnapi
zsoltárok feltüntetése, a nap kelte és nyugta, a
hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható
időjósítás, verses szászestendős jóvendőmondó, az
1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az
ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szü-
netek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az
uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névna-
pok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A
nap-tárak színes, mélynyomású, művészi kemény
fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére
már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés
sorrendjében expedialjuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!
MINERVA NYOMDA R. T.
SUBOTICA

Eladó Tornyoson Csantavár közelében 12 lánc kitűnő szántóföld

tanyával együtt, szabad-
kézből, kedvező fizetési feltételek mellett.
Bővebbet: Dr. Ferenci ügyvédnél, Sentán.

Műhely áthelyezés!

Leipnik Testvérek lakatos, villany és vízveze-
tészerei műhelyüket Zrinjski trg 33 szám alá
helyezik át. Minden e szakmába vágó munkát,
javításokat pontosan, olcsón és lelkiismeretesen
készítenek. Villamos izzók, aszalók, főzők állan-
dóan raktáron. — Fiók: Terezijana ulica, a
Népkézi szemben, Kenyörgyárnál. Tanonck
felvételek. 9454

NO. tüdőben bevezetett kereskedelmi vállalat

teljes berendezéssel és az
összes külföldi elsőrangú
szerződéses vezérképvisel-
tekkal együtt, családi okok
miatt, jutányos áron átadó.
Esetleg ugyanott aktív társ
kerestetik 200.000 din. kész-
pénzzel. Bővebb felvilágosít-
ást nyújt: „Reklam Büro“
Beograd, Knez Mihajlova 11.
9414

1 drb. 3000 kg.
szekér mér leg
1 drb 1500 kg.
sertésmérleg
gazdaságok részére
rendkívül kedvező
árban azonnal
szállítható
J. Sebestyén
mérleggyár Subotica

Üzletáthelyezés!

Értesitem a n. é. közön-
séget, hogy 28 éve fen-
nálló üveg-, porcellán és
képkeretkészítési üzletemet
nov. 1-ére a Sombori-
uti Jakobčić-féle házba
helyezem át, a nagy-
templommal szemben.
További szíves párt-
fogást kér

Fillinger R. és Társa
üvegkereskedő. 9466

FRISS KAVIAR PRÁGAI SONKA EMMENTHALER ROQUEFORT

Sugár Manónál
kapható Subotica

Értesitem a n. é. közön-
séget és megrendelímet, hogy

üzletemet

Sokolka ul. 10. szám alá,
Heisler-fürdővel szembe he-
lyeztem át.
Férfi öltönyök 780 és 950
dinártól kezdve a legújabb
divat szerint készítik.

Peits István
urí divatvadász.

Magánjárom
gőzkazánt
megvételre
keres
David Heisler i Sin
Stara-Pazova

WANDMANN ISTVÁN

üveg- és porcellánkereskedésének
fiókküzlete
Suboticán, Terezenija-ul. 2
(Kun Szabó pék házában
a csirkepiacon)

NOVEMBER HÓ elején MEGNYILIK.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez
és galvanizál:

KRAUSZ
VELIKI-BECKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 329 700

Bódé eladó

a Szent János téren,
(uj buzatér) jófor-
galmu trafikkal és
vegyeskereskedés-
sel. 9441
Bővebbet ugyanott.

FÁT GÉPPEL olcsón V Á G N A K LEIPNIK TESTVÉREK

Subotica, Zrinjski trg 27.
(Szécsényi tér)

Hengerfurásokat

vállal bárhol helyszínen
a legmodernebb és legprecízebb
hengerturógépekkel

Krausz Gyula

vas- és fémöntvényező V.-Beckerek
Gunduličeva ul. 7. Telefon 329.
378

SOMBORBAN OLCSÓN ELADÓ

a vasúthoz vezető Kralja Petra ulica (Bajai-ut)
49. számú nem rég épült

MODERN CSALÁDI HÁZ

teljes komforttal két különbejáratu parkettá-
zott 3 és 4 szobás lakással, mindkét lakásban
fürdőszoba, vízvezeték, kertes udvar és gyű-
mölcsös. A ház azonnal beköltözhető. Kedvező
fizetési feltételek. Érdeklődni lehet: Ilija
Maršan, Sombor, Vojvoda Putnika Vanac 24.

SONKA

prágai sonka a leghíresebb gyárból
Antonin Chmel A. G. Prag-Vinohrady
állandóan kapható raktárról

A. ŠAJKOVIĆ

FŐKÉPVISELŐ AZ EGÉSZ JUGOSLÁVIÁRA
IMPORT-EXPORT
Zagreb, Nikoličeva ulica, 14/I. Dvor

Jéggyári ujdonság!

Amoniak és gép nélkül termel naponta 5, 10, 15
mm jeget. Hűt jég nélkül hűtőszekrényeket, hűtő-
házakat, termeket. Nagy szenzáció cukrászok,
korcsmárosok, husipar terén.

A képviselő bővebb felvilágosítást nyújt

Nagy Sándor B.-Topola

ARGUS "Általános BEOGRAD Információsroda JUGOSZLÁVIA LEGNAGYOBB SZAK-FELVILÁGOSÍTÓJA

ARGUS megóv kérés követelésektől és veszteségektől
ARGUS összeköttetéseket szerez vásárlóképes házakkal
ARGUS kiviteli lehetőségeket teremt
ARGUS olcsón, reálisan és biztosan végez inkasszót
ARGUS közli a kiírt állami szállításokat
ARGUS több ezer elsőrendű referenciával rendelkezik

Hittudósító előfizetési árak:

10 információ 400 dinár, 25 információ 875 dinár
50 információ 1500 dinár, 100 információ 2500 dinár

Táviratelm: ARGUS—BEOGRAD

KORZÓ MOZI

November 2—4-ig
hétfő—szerdaTatar hercegnő
(Csavargó törvénye)

Messze Ázsiában játszódik le a tatarok között ez a kedves nem mindennapi szerelmi történet 7 felvonásban, melynek főszereplői

DOROTHY DALTON
TEODOR KOZLOFFJugoszláviában először
Suboticán kerül színre!

LIFKA MOZI

November 2—4-ig
hétfő—szerda

Paramount film!

Asszonyvadász

Egy hihetetlenül finom és pikáns dráma a legmodernebb életből. Már a címe is lekötötte a figyelmünket, különösen pedig az, hogy GLORIA SWANSON, TOM MOORE két híres csillag játsza a főszerepet.

Jugoszláviában Suboticán
kerül először bemutatásra!

HÁZASSÁG

Igazgatója egy előkelő részvénytársaságnak izr. nőülne. Keresem gazdag és előkelő, vidám, jósa- és természetű hölgyt, esetleg özvegy ismeretséget, aki egy modern nyugodt és boldog otthonért érdeklődik. Diszkrétion és becsületbeli dolog. Leveleket közvetít I. Cvetkovits Beograd, Brankova ulica 3. 9308

Házasságokat előkelő, egyszerű, vagyos körökben diszkrétion közvetít *Faragó Jenő* irodája, Budapest, Nepszínház utca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. Fölvilágosítás díjtalan. — Személyes megbízatás esetén előleges költség nincs! 9370

Orthopédiai

vállalat

Subotica

ezuton értesíti t. ügyfeleit, hogy vidékről is vállal és készít férfi, fiu vagy nő betegeknek pontos méret vagy megatv gipsz-mo- dellek szerint mindenféle csonkra mulábakat, műke- zeket, egyenestartókat, in- validus testekre acélból mellfűzőket nikkelezve és bőrözve budapesti Dollinger klinika és Hessen orvos- tanár módszere szerint. Borda-törés, benulás és amputálásra garancia mel- lett készit vázak, raktáron tart betegelő kocsikat pne-umatikus gummikerekkel golyókonforgó, kórházak, orvosok részére műtősz- talok, műszerek stb.

Tegyen megrendelést.
A céget jegyezze fel.

Alexander Ignác

Subotica

Majšanski put. 17. Városi
magazinnal szemben.

FOGLALKOZÁS

Szobát teljes ellátással ke- res tisztviselő. Aiánlatokat Eisler Izsónál. Főter. 9445

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és élmező-
kötéses számú. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felhívószöveg jellegű leveleket továbbítunk.
Kérteszközlésekben válaszbélyeg mellékelendő.Vizsgáló gépkészítő fel-
vesz Dr. Heiszler-fürdő
Subotica. 9456Banktisztviselő kereste-
tik horvát és német nyelv-
tudással. Cim a kiadóban.
9458Deutsches Fräulein wird
zu zwei kleine Kinder
(Mädchen von 3 Jahr,
Bubi von 16 Monat) ge-
sucht. Anträge an G. Vuj-
ković Subotica. Ciril 1
Metod trg 6. 9453Perfekt szakácsnő és
szobaleányt keres az on-
nali belépésre beogradi
uricsalád. fizetés szakács-
nőnek 600, szobalánynak
400 dinár havonként. —
Csakis azok jönnek tekin-
tetbe, kik igazolják, hogy
uraságoknál voltak alkalm-
mazva több évig. Bizo-
nyítvány másolatukat ké-
rem beküldeni a címre:
Direktor Karamata, Beo-
grad, Kralja Milana 65.
9438Villamos szerelők önálló
munkára, házi szerel-
ésekre állandó alkalm-
zásra kerestetnek. Aján-
latok »Vidéki szerelés«
jellegre fizetési igények
megjelölésével a kiadóba
kéretnek. 9412Rendes inas jó fizetéssel
Horovitz bádogosnál fel-
vétetik. Paja Kujundžiće-
va ul. 3. 938530 éves volt gabonakeres-
kedő, keresztény, mag-
yar, német, szerb nyelv-
tudással, perfekt német
levelező kereskedelmi
vagy ipari vállalatnál áll-
ást keres az ország bár-
mely részében. Megker-
eséseket »Representations-
főlig« megjelöléssel a ki-
adóhivatal továbbít.Zongora, jó karban levő,
eladó. Cim a kiadóban.
9422

VÉTEL-ELADÁS

Eladnám vagy elcserél-
ném autótért 10 lóerős pet-
róleummotortmal szalag-
fűrészes gyári magánjáró.
Stefán János Bezdán.
9478Teljesen jókarban lévő
ebédőbutor, 2 ruhaszek-
rény és egy koncert he-
gedű eladó. Paja Kujun-
džić ul. 33. 9498Malom jólberendezett ön-
működő gőzmalom jó
vámörölő vidéken Slavonia
legjobb buzatémő vidékén.
5 hold szőlő, nagy gyü-
mölcsös szántóföldek szép
lakásokkal, eladó vagy
bérbeadó. Ivan Ivanušić
stolar, Virovitica (Slavo-
nia). 9481Ingyen egy divatos sanka
minden vásárlónak, ki ru-
haszükségletét Földes Sa-
mu ruhaüzletében szerzi
be. Jelenleg a Jugoszlaven-
ska Banka épületében, a
főtéren. Az összes rak-
táron levő árukat: bőrkabátokat (Din. 975), szőr-
megallieros és beléses tél-
kabátokat, elegáns raglá-
nokokat (Din. 750), gyer-
mekkabátokat, divatos
női kabátokat (Din. 700) és
leányköpenyeket 20% *dr-
engedmény* mellett árusi-
tom ki, üzletáthelyezés
miatt. Hivatkozzon az új-
sághirdetésre. 5984Malmok, gyárak és
egyéb iparüzletek és ki-
seb-nagyobb üzletek és
műhelyek megvételre ke-
restetnek. Malusev-iroda,
Városliget-nél, sarokház.
9474Eladnám, vagy elcserél-
ném jókarban lévő »Waff«
gyártmányu tehetautó-
mat, 4 tonnás, esetleg egy
6 üléses jó luxus európai
kocsit is. Stulich Jó-
zsef, Bezdán. 9477Eladó rövid zongora 6500
dinárért, VII., Jugovíceva
(Erdő ucca) 7. 9491Kis F. adásvétel és zálog-
intézet. 1925 november
1-től a Trumbíceva ul. 11.
(csirkepiac) költözködik
át. Olcsón eladó: cipők,
ruhák, kabátok, szövetek,
nőiingek, vászonkézimun-
kák, kávépótlék, különféle
illatszerek, súlyestővar-
rógép, cirilbetűs írógép,
butorok, utazóbundák stb.
I. krug, Bogovíceva ul. 12
(Kinizsi) 8474Kötő állapotban levő
zongora sürgősen és ol-
csón eladó. Cim a kiadó-
hivatalban. 9251FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytárKomplett cukorka és cse-
mege üzletberendezés ke-
vező fizetés mellett eladó.
Megkeresést a kiadó to-
vábbít. 9461Különféle teicsarnokbe-
rendezési tárgyak és teljes
berendezések olcsón kap-
hatók. Gradianszka Mle-
kara, Szombor. 9433Új zongorák, pianinok,
csakis elsőrendű világ-
márkák, a leghosszabb le-
járatu részletfizetésre kap-
hatók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
hatók Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca Városháza. 2942Pálínkatermelők! Vásá-
rolok vidékükből tiszta
törkölypálínkat. Schwartz
borkereskedő, Szubotica,
Senčanski put. 9387Eladó és azonnal beköl-
tözhető jókarban levő cse-
repzsindeyes ház, VI.,
Praška ul. 18. 9409Komplett bádogosműhely-
berendezés azonnal eladó.
Johann Beker, Novi-Vrbaš.Steieralmát, savanykását,
különböző fajok. Kanada
Maschanszka, Aranyranett,
bőrfarma, szép vörös és
sárga áru vagonszámra
és kisebb tételekben is
kapható olcsó áron. Ivan
Ogrizek, Osijek I, tele-
fon 171. 9400Temetkezési berendezést
esetleg egyes felszerelési
darabokat is keresek az on-
nal megvételre. Aiánlato-
kat kérek »Bera« hirdető-
vállalathoz, Velikibeck-
rek. 9437FIFI KÖLNI VIZ
Készíti PINTÉR gyógytár

KÜLÖNFÉLE

Figyelem! Nyugalmazott
ezredes ad felvilágosíta-
sokat minden katonai ügy-
ben; sorozás, aktív szol-
gálat idejének megszabá-
sáról hadseregünkben, ka-
tonai szolgálati idő meg-
rövidítéséről, felmentés a
katonai szolgálattól stb.
Egyáltalán mindenki, aki-
nek dolga van katonai ha-
tóságokkal, forduljon hoz-
zánk. Nemzetközi tudako-
zó és bizományi iroda Su-
botica, Kralja Aleksandra
kilenc szám. 9499Aleksandrova ulicán vilá-
gos udvari helviség kiadó.
Fővebet: Ujházi éksze-
résznél. 9485Kiadó nagyobb gazdasági
épület, mely raktárnak,
de különösen autogarázs-
nak alkalmas, nagy szá-
raz pince. Ugyanott bu-
torozott szoba kiadó. —
Bővebet a tulajdonosnál,
Senec Bem) ul. 21. 9492Butorozott szoba közel a
deltérhez, csak nappali
használatra kerestetik fe-
lébe azzal, akinek éjjeli
használatra van szüksége.
Malusev-iroda, Városliget.Utlevélek! Közvetitünk az
összes államokba való ut-
levélek beszerzésénél és
vizumozásnál, beszerze-
zük az összes létező enge-
délyeket, itt lakhatási en-
gedélyt az SHS államban
stb. Mindenkinek jótál-
lunk a szolid és biztos
munkáért. Nemzetközi tu-
dakozó és bizományi iroda
Subotica, Kralja Aleksan-
dra kilenc szám. 9500Kétágvas butorozott szo-
ba kiadó. Vilsonova ul.
49. 9383Patkánin patkányirtószér
doboza 15 dinár, kapható
minden gyógyszerárban
és drogériában, továbbá
a Torontali Agrárbanknál
Veliki-Bečkereken. 9313Brillians áru
Saját készítményu
aranyláncok, ékszerek,
díszláncok, órák és
ékszerekbe való
javítások
SZENDE
Aleksandrova ul. 11.Szubotical Centralna Ban-
ka zálogosztálya Ale-
ksandrova ulica 4. Állan-
dóan folyósít kölcsönöket
ékszerekre és mindenféle
árúkra. 8920„Moravija“ A. D. kötöttárugyár gyári lerakat Subotica, Aleksandrova ul. 13.
Telefonszám 789.Óriási és dus választékban kötöttáru, női-, leányka- és gyermek-konfekció!
Múlt évről visszamaradt áru **féláron**, az újdonságok pedig olcsóbban mint bárhol szerezhetők be. Női fehérnemű, batiszt-kézi-
munka, selyem-trikó, **harisnya és keztyű** nagy választékban. A már is elsőrendű minőségű, hibátlan varisnyáink árát
15 százalékkal újból leszállítottuk. Rövid kabátok, mellények, ruhák.